TRYBUNA ROBOTNICZA

Wyd. C

Cena 2 zł.

Nr. 164 — (835) Katowice - Kraków - Wrocław - Częstochowa - Rzeszów - Kielce, wtorek, 17 czerwca 1947 r. Rok V.

Dziś w numerze:

Polski węgiel w odbudowie kraju

IZBA REPREZENTANTÓW USA wstrzymała wydanie broszury antyfaszystowskiej

„Wielki kapitał amerykański dąży w kierunku faszyzmu"

Komitet przy Izbie Reprezentantów wstrzymał wydanie broszury, opisującej metody, jakimi posługiwał się faszyzm celem dojścia do władzy w Niemczech, Hiszpanii i Włoszech. Komitet zastanawia się nad faktem, czy broszura ta nie przyniesie szkody ogółowi czytelników w Stanach Zjednoczonych.

Zgodnie z opinią członka komitetu, broszura ta **„atakuje niesłusznie rząd generała Franco, jako faszystowski"**, oraz oparta jest na **„prokomunistycznych autorytetach"** jak np. prof. **FRYDERYK SCHUMANN**, światowej sławy znawca historii dyplomacji.

Jeden z obrońców broszury demokrata **WRIGHT PATTMAN** oświadczył podczas dyskusji, że **„faszystowskie grupy w USA, mają te same cechy, jak ci faszyści, którzy doszli do władzy w Niemczech, Włoszech i Hiszpanii. Opublikowanie broszury zmniejszyłoby niebezpieczeństwo zagrażające demokracji.**

Inny członek komisji oświadczył bez ogródek właściwe powody opóźniające wydawnictwo:

„Wielki kapitał dąży w kierunku faszyzmu i uważa, że opublikowanie broszury dostarczyłoby materiału dla komunistycznej propagandy". (telepress)

Nagonka przeciw Wallace'owi

NOWY JORK, poniedziałek

Koła reakcyjne w Stanach Zjednoczonych ostro wystąpiły przeciwko znanemu politykowi **Henry WALLACE'OWI**.

W dniu dzisiejszym sen. **MEIER** wysunął żądanie w Izbie Reprezentantów, aby ministerstwo sprawiedliwości USA pociągnęło Wallace'a do odpowiedzialności za zdradę stanu.

Francuska partia socjalist. protestuje przeciwko przyjazdowi żony prezyd. Argentyny do Europy

PARYŻ, poniedziałek

W związku z przewidywanym przyjazdem **żony prezydenta Argentyny Perona** do Europy, paryski oddział partii socjalistycznej stanowczo zaprotestował przeciwko wnioskowi, aby prezydent Francji lub jakikolwiek minister wydał oficjalne przyjęcie na cześć żony prezydenta Perona.

Komisja palestyńska rozpoczyna działalność

Tymczasem akcja terrorystyczna trwa

JEROZOLIMA, poniedziałek

Przewodniczący komisji palestyńskiej ONZ oświadczył dzisiaj w Palestynie, że natychmiast po przybyciu reszty członków komisji, komisja rozpocznie objazd po wsiach i miastach Palestyny.

Przewodniczący komisji dodał, że pomimo bojkotu ze strony Arabów, członkowie komisji będą odwiedzali również wsie arabskie.

JEROZOLIMA, poniedziałek

Uzbrojeni członkowie żydowskiej organizacji terrorystycznej Irgun Zwai Leumi zmusili operatorów kina „Zion" w Jerozolimie do wyświetlenia na ekranie napisu, wzywającego do zaciągania się w szeregi tej organizacji. Jednocześnie do położonej w pobliżu kawiarni wiedeńskiej wrzucono bombę dymną. Nieopodal kina „Eeison" w śródmieściu Jerozolimy wybuchła w sobotę wieczorem mina, która nie pociągnęła jednak żadnych ofiar w ludziach i nie wyrządziła żadnych szkód.

LONDYN, poniedziałek

Nieznani sprawcy podłożyli silne środki wybuchowe w gmachu parlamentu libańskiego w Bejrucie. Ofiar w ludziach nie było, straty materialne nieznaczne.

W piątek wybuchła bomba w innej części miasta, raniąc 8 osób.

Japończycy w armii CZANG-KAI-SZEKA

Faszysta gubernatorem z ramienia Kuomintangu

SZANGHAJ, poniedziałek

Raport dowództwa 8 armii donosi, że jednostki wojskowe terenów wyzwolonych wzięły do niewoli 400 żołnierzy japońskich, będących w służbie Kuomintangu.

Stanowili oni część ośmiotysięcznej grupy żołnierzy Kuomintangu, wziętych do niewoli w dniu 3 maja w bitwie pod **Szujang koło Taivauan**, stolicy prowincji Szansi, zarządzanej przez gubernatora **YEN-YSI-SZAN,A z ramienia Kuomintangu.**

W czasie ostatnich operacji wojskowych cztery piąte tej prowincji zostało wyzwolone. Yen-Isi-Szan jest oblężony w swej stolicy i walka na przedmieściach trwa od dnia 12 maja.

Korespondent Telepressu, który ostatnio przybył z Taiyuanu'u donosi, że Yen wrócił do swej dawnej stolicy po zakończeniu drugiej wojny światowej, **w wyniku bliskich stosunków, jakie utrzymywał z Japończykami.** Miasto zostało mu przekazane w stanie nietkniętym. Jednak duża część prowincji została już uprzednio uwolniona spod okupacji japońskiej przez **oddziały partyzanckie których część odmówiła poddania się dyktaturze Yen'a**, popieranej przez Kuomintang. **Yen używał oddziałów japońskich do pomocy w „oczyszczeniu" uwolnionych okręgów prowincji Szansi**, długotrwała władza jego chyli się jednak obecnie ku upadkowi. **Posłał on prośbę do Czang-Kai Szeka o pomoc.** Wiadomo ogólnie, że posiada on dalsze liczne japońskie oddziały wojskowe w swej służbie oraz że **dawał on schronienie dawnym agentom nazistowskim w Chinach.** (telepress)

Czang-Kai-Szek

Ofensywa wojsk ludowych w Chinach

LONDYN, poniedziałek

Agencja Reutera donosi z Szanghaju, że wojska komunistyczne zaciekle atakują duży węzeł kolejowy Szeping Kaj, położony między Mukdenem a Czang Czunem. Walki toczą się w pobliżu lotniska i na przedmieściach.

Wedle ostatnich doniesień wojska komunistyczne toczą walki na przedpolach Tien Tsinu. Ludność okoliczna pomaga armii komunistycznej, niszcząc linie komunikacyjne wojsk rządowych.

Faktyczny przebieg incydentu na granicy mongolskiej

ULAN-BATOR, poniedziałek

Ministerstwo spraw zagranicznych Mongolskiej Republiki Ludowej ogłosiło oficjalne oświadczenie w związku z prowokacyjnymi doniesieniami chińskiej agencji „Central News".

Z oświadczenia tego wynika, iż **przyczyną incydentu na granicy mongolsko-chińskiej było przejście przez oddział chiński granicy Republiki Mongolskiej.**

Oddział ten, mimo wezwania komendanta straży nie chciał wycofać się na swe terytorium.

Wbrew przepisom prawa międzynarodowego komendant oddziału chińskiego zatrzymał parlamentariuszy. **Po wyparciu oddziału chińskiego z terytorium Mongolii, żołnierze ludowej armii mongolskiej znaleźli wysłanego parlamentariusza zamordowanego.**

Braterstwo narodów słowiańskich najlepszą gwarancją pokoju

Plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego rozpoczęło obrady w Warszawie

WARSZAWA, poniedziałek

Dziś w godzinach przedpołudniowych w Białej Sali pałacu Wilanową rozpoczęły się obrady plenum Komitetu Wszechsłowiańskiego.

Do prezydium weszli przewodniczący Komitetu Wszechsłowiańskiego gen. **BOŻYDAR MASLARICZ** (Jugosławia) oraz czterech jego zastępców: **BŁAGOJEWA** (Bułgaria), **NEJEDLY** (Czechosłowacja), **WOŹNIESEŃSKI** (ZSRR) i **MICHAŁOWICZ** (Polska).

Przewodniczący Komitetu Wszechsłowiańskiego gen. **Maslaricz** na wstępie podziękował Polsce za jej gościnność i w obszernym referacie zobrazował osiągnięcia Komitetu Wszechsłowiańskiego w ciągu ostatniego okresu. Gen. Maslaricz zwrócił uwagę na zakusy reakcji na demokracje słowiańskie i zawezwał wszystkich obecnych do uczczenia minutą milczenia pamięci gen. Świerczewskiego oraz posła Jugosławii w Neapolu, którzy padli od kul reakcyjnych morderców.

Zakończyła się słowiańska konferencja rolnicza

PRAGA, poniedziałek

W Mariańskich Łaźniach zakończyła się konferencja rolnicza państw słowiańskich, w której wzięło udział **122 delegatów z ZSRR, Polski, Czechosłowacji, Jugosławii i Bułgarii.** Na konferencji powzięto rezolucję, w której podkreślono konieczność jak najściślejszej współpracy państw słowiańskich w dziedzinie rolnictwa, wzajemnej wymiany doświadczeń w zakresie planowania oraz wymiany informacji, dotyczących metody i techniki planowania.

Dookoła planu Marshalla »zjedn. ekonomicznego Europy«

Blok zachodni czy pomoc w odbudowie?

LONDYN, poniedziałek

Korespondent BBC w Waszyngtonie donosi, że **w kołach amerykańskich nie ukrywa się wielkiego zadowolenia z powodu szybkiej odpowiedzi i inicjatywy min. Bevina w związku z propozycjami sekretarza stanu Marshalla dotyczącymi planów amerykańskiej pomocy dla Europy.**

W dalszym ciągu depeszy korespondent zwraca uwagę, że **nowy plan Marshalla, mimo swego szerokiego zasięgu, może nie mieć żadnego znaczenia, jeżeli Marshallowi nie uda się przekonać Kongresu o konieczności realizacji swego planu.**

NOWY JORK, poniedziałek

Senator Vandenberg poparł gorąco plan Marshalla w sprawie pomocy dla Europy. Vandenberg złożył w tej sprawie publiczne oświadczenie, w którym zaznaczył, że należy szczegółowo określić możliwości Stanów Zjednoczonych oraz potrzeby krajów europejskich.

„Washington Post" podaje, że Vandenberg przed złożeniem swego oświadczenia uzgodnił jego treść z Marshallem.

„Daily Worker" krytykuje ostro plan Marshalla.

Pismo uważa plan ten za logiczną konsekwencję doktryny Trumana. **Plan Marshalla — pisze „Daily Worker" — ma na celu upieczenie dwóch pieczeni od razu, a mianowicie: utworzenie bloku zachodniego oraz oddanie go pod całkowitą kontrolę Stanów Zjednoczonych.**

Pozycja Czechosłowacji

PRAGA, poniedziałek

Odpowiadając wczoraj na pytanie dziennikarzy czy Czechosłowacja wejdzie w skład Organizacji Narodów Zjednoczonej Europy **premier czechosłowacki Gottwald oświadczył, że Czechosłowacja nie uważa takiej organizacji za konieczną. Istniejąca Organizacja Narodów Zjednoczonych może załatwić wszystkie zagadnienia międzynarodowe.**

„Współpraca z USA — warunkiem pomocy" oświadcza Hoover

NOWY JORK, poniedziałek

Herbert Hoover ogłosił oświadczenie, w którym podkreślił, że **Stany Zjednoczone w swej akcji pomocy dla krajów zniszczonych przez wojnę winny pamiętać o swych interesach obecnie i w przyszłości.**

W wielu wypadkach należy więc **ograniczyć eksport oraz wysokość pożyczek, przyznawanych innym krajom.**

Warunkiem udzielania pomocy winna być — oświadczył Hoover — współpraca krajów, korzystających z pomocy amerykańskiej, ze Stanami Zjednoczonymi.

Zgon premiera Saksonii

BERLIN, poniedziałek

W nocy z piątku na sobotę zmarł w Dreźnie na udar serca premier Saksonii **dr. H. C. Friedricks.**

Utworzenie Komisji Gospodarczej w radzieckiej strefie okupacyjnej

BERLIN, poniedziałek

Radzieckie władze okupacyjne podały do wiadomości, że w wyniku rozmów, przeprowadzonych między marszałkiem SOKOŁOWSKIM a przedstawicielami rządów niemieckich w strefie radzieckiej, związków zawodowych a organizacji chłopskich, **utworzono stałą Komisję Gospodarczą.**

Zadaniem Komisji Gospodarczej będzie podjęcie środków, zmierzających do zwiększenia produkcji przemysłowej i rolnej.

Komisja Gospodarcza będzie wydawała instrukcje, uzgodnione z władzami okupacyjnymi, w sprawie ujęcia życia gospodarczego w radzieckiej strefie okupacyjnej w ramy pozytywnego planu.

Zacięte walki w Grecj

BELRGRAD, poniedziałek

Prasa donosi, że w górach Olimpu toczy się zacięta walka nacierających wojsk rządowych z powstańcami. W akcji bierze udział lotnictwo, które ostrzeliwuje pozycje powstańców. Równocześnie toczą się walki na Peloponezie i w Epirze. W obwodzie Acheja utworzyły się grupy powstańcze, które zajęły miejscowość Dafne. Grecki minister wojny opublikował dekret o mobilizacji 4 roczników

Agencja TASS donosi, że w różnych miastach Grecji sądy wojskowe wydały w dniu 12 czerwca dalszych 50 wyroków śmierci.

5 wieśniaków w Drama skazano na rozstrzelanie, mimo że prokurator domagał się długoterminowego więzienia dla 4 z nich, a uniewinnienia piątego. Byli oni oskarżeni o dostarczanie powstańcom informacji. Prasa donosi, że sąd domagał się by oskarżeni podpisali deklarację potępiającą partię chłopską i EAM przyrzekając im w zamian uniewinnienie. Gdy oskarżeni odmówili spełnienia tego żądania, wszystkich 5 skazano na karę śmierci.

ATENY, poniedziałek

W Herakljon żandarmi oddali strzały do delegacji związków zawodowych udających się do gubernatora z żądaniem uwolnienia prezesa i sekretarza miejscowej rady związków zaw., aresztowanych przed 2-ma dniami. Dwóch delegatów zostało zabitych, a 9 odniosło rany; pozostałych żandarmi dotkliwie pobili.

Spisek wojskowy w Portugalii

LIZBONA, poniedziałek

W Lizbonie opublikowano dzisiaj oficjalny komunikat rządowy na temat ostatniego spisku wykrytego w Portugalii i związanych z tym licznych aresztowań uczestników tego spisku.

Komunikat stwierdza, że spisek antyrządowy miał na celu obalenie istniejącego porządku w Portugalii przy czym spiskowcy mieli zapewnioną pomoc wojskową.

W dalszym ciągu komunikat podkreśla, że osoby wojskowe zamieszane w konspiracji będą usunięte z wojska i osądzone; osoby cywilne zostaną pozbawione swoich urzędów a winni profesorowie uniwersytetu, jak również liczni asystenci wielu uczelni — będą zwolnieni z posad.

Projekt nowej ordynacji wyborczej na Węgrzech

BUDAPESZT, poniedziałek

Na konferencji przedstawicieli węgierskiego ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości ustalono zarys nowej ordynacji **wyborczej.**

Prawo głosowania posiadać mają wszyscy obywatele w wieku od 22 lat wzwyż, **którzy zamieszkiwali w ciągu ostatnich 2 lat na Węgrzech.** Osoby, które były internowane ze względów politycznych w okresie po wyzwoleniu lub też osoby, które zajmowały kiedykolwiek kierownicze stanowiska w organizacjach faszystowskich, będą pozbawione głosu.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Uwolnienie Schachta

NOWY JORK, poniedziałek

Wedle doniesień agencja **„Associated Press"** z Frankfurtu nad Menem, na zlecenie sztabu amerykańskich wojsk okupacyjnych w Niemczech **zwolniono Schachta tymczasowo z więzienia w celu przeprowadzenia przeciwko niemu specjalnych dochodzeń.**

Schacht skazany został, jak wiadomo, **na 8 lat więzienia przez niemiecki sąd denazyfikacyjny.**

Zwycięstwo partii konserwatywnej w wyborach samorządowych

LONDYN, poniedziałek

Według danych nieoficjalnych w wyborach samorządowych w ciągu ostatnich 6 miesięcy konserwatyści zdobyli 46 nowych mandatów, przeważnie kosztem Partii Pracy, która straciła 41 miejsc.

3-letni plan gospodarczy na Węgrzech

BUDAPESZT, poniedziałek

Rząd węgierski zatwierdził 3-letni plan gospod., opracowany przez najwyższy komitet ekonomiczny. Rząd postanowił również powołać do życia instytut planowania.

Czy nowa pożyczka amerykańska dla Chin?

NANKIN, poniedziałek

Według doniesień gazety „Czun Jan Bao" rząd kuomintangowski zwrócić się ma do rządu USA z prośbą o udzielenie nowej pożyczki na cele wojenne w wysokości 65 mil dol. amerykańskich.

Oświadczenie NENNI'EGO

RZYM, poniedziałek

Przywódca socjalistów włoskich NENNI, b. minister spraw zagranicznych, złożył oficjalne oświadczenie na Zgromadzeniu Narodowym, stwierdzające, że **utworzenie nowego rządu przez DE GASPERI'EGO było sprzeczne z zasadami legitymizmu i duchem Republiki.** Nenni zwrócił się z apelem do prem. Gasperi o utworzenie rządu ludu.

Szwedzkie okręty dla ZSRR

SZTOKHOLM, poniedziałek

Na mocy układu handlowego, zawartego między ZSRR i Szwecją, ta ostatnia dostarczy w ciągu najbliższych 5 lat okrętów wartości 22 mil. dol.

Wizyta Trumana w Brazylii

RIO DE JANEIRO, poniedziałek

Dziennik brazylijski „El Globo" umieścił wiadomość o rychłej wizycie oficjalnej prezydenta St. Zjednoczonych, Trumana, w Brazylii.

NADSZ wydarzeń

Panowanie brytyjskie w Palestynie zawsze opierało się na waśniach pomiędzy Żydami a Arabami. W myśl starej zasady „dziel i rządź" imperialiści angielscy podsycali wrogość między tymi dwoma narodami, by mieć usprawiedliwienie dla obecności wojsk brytyjskich, bez których rzekomo Palestyna stałaby się „polem bitwy".

Złą usługę swemu krajowi i dobrą usługę imperialistom okazywały i okazują arabskie i żydowskie organizacje nacjonalistyczne, które, tkwiąc w starych przesądach, zajmują nieprzejednane stanowisko wobec współpracy arabsko — żydowskiej.

Postępowe koła obu narodów wskazywały jednak nieraz na możliwość takiej współpracy. Obecnie dowiodła tego najbardziej postępowa część społeczeństwa — klasa robotnicza.

Przykładem współpracy arabsko — żydowskiej jest jednodniowy strajk, który odbył się niedawno w wojskowych obozach i warsztatach brytyjskich. **W strajku zgodnie brało udział 30 tys. robotników arabskich i 10 tys. robotników żydowskich.** W Haifie i innych **miastach Żydzi i Arabowie urządzali wspólne wiece.** Strajkujący **żądali uznania** związków i komitetów robotniczych, minimum dziennej płacy dla niewykwalifikowanych i **podwyższenia płac dla wszystkich robotników. Jak przyznaje** brytyjskie **ministerstwo kolonii, strajk sparaliżował czasowo działalność korpusów wojskowych armii brytyjskiej.**

I choć żądania strajkujących na razie nie zostały zaspokojone, znaczenie strajku trudno przecenić. Wychodzi ono daleko za ramy zwykłego protestu przeciw warunkom pracy. Jest to pierwszy **krok ku zjednoczeniu klasy robotniczej w Palestynie. Co więcej strajk może się stać początkiem stworzenia zjednoczonego frontu antyimperialistycznego obu narodów palestyńskich.**

Pismo „Haaretz" określa **strajk, jako wspólną platformę, na której okazała się** możliwa **współpraca Żydów i Arabów. A możliwość takiej współpracy potwierdza słuszność tezy delegatów ZSRR i Polski w Organizacji Narodów Zjednoczonych o tym, że najwłaściwszym rozwiązaniem problemu palestyńskiego jest stworzenie niepodległego i demokratycznego państwa arabsko — żydowskiego.**

W.K.

„Siły reakcji znajdują się w ofensywie"

PRAGA, poniedziałek

Rada Najwyższa Światowej Federacji Związków Zawodowych zakończyła swe obrady w Pradze. W końcowej rezolucji przyjętej przez Radę umieszczono zdanie, które stwierdza, że **„siły reakcyjne znajdują się w ofensywie na całym świecie". Rezolucja wymienia Grecję, Chiny, Brazylię i Persję jako te kraje, gdzie wyraźnie zaznaczyły się wpływy reakcyjne.**

Sesja Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej

MOSKWA, poniedziałek

Do Moskwy przybyli delegaci na sesję komitetu wykonawczego Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

Międzynarodowy Komitet ostrzega przed odrodzeniem faszyzmu na świecie

Niebezpieczeństwo faszyzmu nie znikło

Szczegóły działalności hitlerowców w Szwajcarii, Szwecji, Hiszpanii i Ameryce Południowej

(k) „Międzynarodowy Komitet Studiów Zagadnień Europejskich" ogłosił memoriał, w którym ostrzega przed możliwością odrodzenia faszyzmu.

Do Komitetu należą m. in. były premier francuski **Edward Herriot, senator belgijski Robert Gillont były minister spraw zagranicznych Danii Moeller oraz inne wybitne osobistości europejskie.**

Memorandum skierowane zostało do premierów oraz ministrów spraw zagranicznych państw sojuszniczych i stwierdza, że **zły rozdział żywności w Niemczech powoduje zwiększenie wpływów b. hitlerowców zajmujących obecnie wybitne stanowiska. Stanowiska takie zajmują b. hitlerowcy w bawarskim ministerstwie rolnictwa, w urzędzie kontroli węgla w północnych Niemczech, w transporcie kolejowym w strefie brytyjskiej, w biurze odbudowy i ruchu kołowego w Bielefeld.**

Memorandum podkreśla, że duża ilość niebezpiecznych agentów hitlerowskich **przebywa na wolności w Szwajcarii** i rozporządza tam kapitałami, które z niewyjaśnionych przyczyn nie zostały skonfiskowane przez sojuszników. Hitlerowcy dysponują swobodnie tymi kapitałami, szczególnie w kantonach niemieckich i włoskich w Szwajcarii. Memorandum podaje nazwiska hitlerowców przebywających na wolności. Są to **von Stohrer b. ambasador niemiecki w Hiszpanii frankistowskiej i von Rausch, jeden z najniebezpieczniejszych i najbardziej czynnych agentów hitlerowskich podczas wojny.**

Organizacja prohitlerowska na czele której stoi przemysłowiec **niemieckiego pochodzenia w Szwecji, zajmuje się zaopatrywaniem w pieniądze i fałszywe paszporty Niemców chcących się ukryć w Portugalii i w Południowej Ameryce.** Memorandum reprodukuje fotokopie egzemplarzy szwedzkiej literatury narodowo-socjalistycznej i antysemickiej przeznaczonej do rozpowszechnienia wśród ugrupowań faszystowskich w Europie i Ameryce Południowej i Północnej.

Trzy strony memorandum poświęcone są **propagandzie nacjonalistycznej i narodowo-socjalistycznej w Południowej Afryce,** gdzie działają cztery organizacje faszystowskie kierowane przez hitlerowców. Organizacje te liczą dziesiątki tysięcy członków i przeprowadzają ćwiczenia wojskowe co dowodziłoby, że **propaganda przeniknęła do pewnych uniwersytetów w Południowej Afryce.**

W Argentynie obecnie przebywa **90 tysięcy Niemców,** którzy podczas wojny prowadzili działalność hitlerowską. Czterej główni agenci hitlerowscy, którzy podczas wojny byli doradcami rządu argentyńskiego pozostają do dnia dzisiejszego na tych stanowiskach. **Są to: Ludwik Freude, Ricardo Staudt, Fritz Mandl i Heinrich Doerge. Rząd argentyński pobiera wysokie ceny za żywność od krajów sojuszniczych a jednocześnie sprzedaje żywność Hiszpanii po cenach niższych, aby pomóc generałowi Franco.**

Memorandum bije na alarm **z powodu stanowiska prezydenta Trumana żądającego od Kongresu przyjęcia programu militarnego poparcia Ameryki Łacińskiej oraz z powodu sprzedaży najnowszych brytyjskich samolotów o napędzie odrzutowym rządowi argentyńskiemu.**

Memorandum stwierdza w zakończeniu, **że podziemne organizacje faszystowskie istnieją obecnie w całych Włoszech. Fakt, że 2 lata po wojnie odprawia się nabożeństwo za Mussoliniego jest wysoce niepokojący i oburzający.**

Podział Indii zadecydowany

NEW DELHI, poniedziałek

Wczoraj w New Delhi **narodowy kongres Partii Kongresowej ratyfikował po 8-godzinnych debatach wniosek Komitetu Wykonawczego partii, przyjmujący brytyjski plan w sprawie podziału Indii.**

Po decyzji Partii Kongresowej wszystkie najważniejsze stronnictwa indyjskie a więc Partia Kongresowa, Liga Muzułmańska i Partia Sikhów wyraziły już obecnie zgodę na plan brytyjski.

WYJAŚNIENIE RZĄDU BUŁGARSKIEGO

SOFIA, poniedziałek

W wydanym wczoraj w Sofii komunikacie rząd bułgarski wyjaśnił motywy dla których odmówił członkom komisji ONZ wjazdu na terytorium Bułgarii.

W komunikacie wyjaśniono, że **władze bułgarskie zażądały, aby komisja określiła ściśle obszar jaki chciałaby zwiedzić, na co jednak komisja nie wyraziła swej zgody i odjechała do Salonik w Grecji.**

Pobyt amb. Winiewicza w Kalifornii

NOWY JORK, niedziela

Ambasador Winiewicz **bawił przez kilka dni w Kalifornii, odwiedzając San Francisco, Los Angeles i Sacramento, stolicę stanu.** W San Francisco ambasador Winiewicz wystąpił z przemówieniem **w „Commonwealth Club",** w którym przed paru tygodniami przemawiali kolejno Henry Wallace i **sekretarz stanu USA** Harriman.

Ambasador Winiewicz **w przemówieniu swym zajął się problemem odbudowy i osiągnięć gospodarczych w Polsce powojennej oraz rozwojem stosunków handlowych Polski z zagranicą, ze specjalnym uwzględnieniem ostatnio** zawartych **traktatów handlowych.**

W **Los Angeles** ambasador przemawiał w „Town Hall Club" na temat sytuacji powojennej w Polsce oraz polskich granic zachodnich.

W Sacramento ambasador, na zaproszenie Kongresu stanu Kalifornia, **przemawiał na posiedzeniu** Kongresu stanowego, po którym członkowie Kongresu **manifestowali życzliwe uczucia dla Polski.**

Speaker Kongresu kalifornijskiego zwrócił się do ambasadora z prośbą o przekazanie Rządowi Polskiemu życzeń jak najszybszej i najowocniejszej odbudowy kraju. Ambasador Winiewicz był również gościem gubernatora Kalifornii Warrena, który podejmował go śniadaniem.

Opinia Trygve Lie o planie pomocy gospodarczej dla Europy

NOWY JORK, poniedziałek

Omawiając projekty sekretarza stanu Marshalla w sprawie pomocy gospodarczej dla Europy sekretarz generalny ONZ Trygve Lie wyraził opinię, że projekty te są bardzo pożyteczne i że ustaleniem planu odbudowy gospodarczej Europy zajmie się europejska komisja gospodarcza. Zdaniem Trygve Lie, przewidywania doradcy **Dep. Stanu, Cochena, że wykonanie planu pociągnie za sobą wydatki w wysokości 5 miliardów dolarów, nie są przesadne. Trygve Lie przypomniał, że Albania, Austria, Czechosłowacja, Finlandia, Grecja, Węgry, Włochy Polska i Jugosławia oceniły swe potrzeby na rok 1947 łącznie na 11 miliardów dolarów.**

ŻYDOWSKI RZĄD EMIGRACYJNY?

PARYŻ, poniedziałek

Żydowska organizacja wojskowa w Palestynie **„Haganah"** wydała oświadczenie stwierdzające, że dwie inne organizacje żydowskie, mianowicie organizacja **Sterna i Irgun Zwai Leumi utworzyły wspólnie żydowski rząd emigracyjny.**

Siedziba żydowskiego rządu **emigracyjnego nie została ujawniona, a komunikat dodaje, że kilku ministrów utworzonego rządu emigracyjnego rezydować będzie w samej Palestynie.**

Ameryka przekazuje Niemcom 75 okrętów

Protest zw. zawodowych

WASZYNGTON, poniedziałek

Jak donosi korespondent Telepressu **sekretarz** komitetu morskiego w Kongresie Organizacji Przemysłowych (CIO) odwiedził ministra marynarki USA, **Roberta Pattersona,** w celu otrzymania wyjaśnień na temat propozycji Departamentu Wojny odnośnie przekazania Niemcom okrętów amerykańskich, które miałyby utrzymać komunikację poprzez Atlantyk.

„Wiadomość, że ministerstwo wojny będzie próbowało w niedalekiej przyszłości otrzymać zgodę Kongresu na przekazanie 75 okrętów pod władzę niemiecką — jest wstrząsem dla marynarzy amerykańskich ofiar obłędnych rozkazów admirała Doenitza, żądającego od swych podwładnych „zabijania, zabijania i jeszcze raz zabijania" — oto słowa, które padły z ust przedstawiciela CIO.

Stwierdzając, że związki zawodowe marynarzy, **liczące 200 tys.** członków są stanowczo przeciwne przekazaniu okrętów powiedział on, że nie **jest logicznym najpierw zabieranie Niemcom ich dawnych, przeważnie starych i małowartościowych okrętów handlowych i rozdziela nie tych między aliantów, zaś obecnie dawanie Niemcom stosunkowo nowych i dobrych okrętów amerykańskich.**

Liberałowie niemieccy chcą jedności

BERLIN, poniedziałek

Przywódca niemieckiej partii liberalnej w strefach zachodnich oświadczył dzisiaj w Dusseldorfie, że **albo Niemcy będą stanowiły całość polityczną, gospodarczą i kulturalną i w ten sposób będą mogły zapewnić wyżywienie swej ludności, albo też zostaną rozbite na szereg drobnych państewek, z których żadne nie będzie zdolne do prowadzenia zdrowej gospodarki.**

Tarcia w rządzie greckim znikną gdy Ameryka rozkaże...

BELGRAD, poniedziałek

Z Aten donoszą o tarciach, jakie powstały w łonie rządu greckiego. W szczególności Tsaldaris występuje stanowczo przeciwko działalności politycznej Papandreu.

Gen. Zerwas w dalszym ciągu przeprowadza inspekcję wojsk na Epirze, choć premier Maximos odwołał go telegraficznie.

Prasa lewicowa podkreśla, że spory między ministrami greckimi trwać będą tak długo, dopóki nie nadejdą instrukcje amerykańskie w sprawie zaprzestania sporów.

Rada gospodarcza we wschodnich Niemczech

BERLIN, poniedziałek

Radzieckie władze okupacyjne w Niemczech przekazały **administracji niemieckiej znaczną część odpowiedzialności za prowadzenie wszelkich spraw związanych z gospodarką wschodniej strefy okupacyjnej.**

Przegląd prasy zagranicznej

Anglik o Polsce

Ostatni numer tygodnika angielskiego „TRIBUNE" zamieszcza obszerne sprawozdanie posła Warbey o sytuacji w Polsce.

„Ruiny Warszawy — pisze Warbey — przekonały Bevina i przekonałyby każdego o tym, że najlepszą przysługę jaką można oddać Polsce jest przekonanie wszystkich Polaków w Wielkiej Brytanii, że powinni wracać do kraju i brać udział w jego odbudowie. Gdy się widzi na własne oczy dowody okrucieństw niemieckich, rozumie się istotę problemu niemieckiego".

Omawiając reformę rolną, przeprowadzoną w Polsce, Warbey pisze:

„Rozbicie wielkich majątków ziemskich, które były obliczone na wielką produkcję ziarna, spowoduje poważne zmiany w Polsce. Małe gospodarstwa rolne, jakie obecnie są w Polsce, obliczone są na rolniczą produkcję mieszaną i na gospodarkę mleczną, a nie tylko na masową produkcję ziarna. Na dłuższą metę okaże się to korzystne dla gospodarki europejskiej".

Z kolei omawia Warbey problem granicy polsko - niemieckiej i wypowiada się przeciwko planom rewizji tej granicy.

Podkreślając następnie stabilizację polityczną w Polsce **Warbey zaznacza że Rząd Polski zdobył sobie uznanie szerokich mas ludności, Mikołajczyk, jako** pupil kół anglo-amerykańskich, zmierzających do rewizji problemów polsko - niemieckich stracił sympatię narodu.

„Anglicy — kończy autor swój artykuł — którzy nie chcą przyznać, że w Polsce przeprowadzono postępową rewolucję społeczną i że istnieją wszelkie szanse, że z rewolucji tej wyłoni się niezależny demokratyczny ustrój — są zaślepieni. Jeżeli bardziej pozytywne stanowisko zdoła przeniknąć do ciemnych zaułków brytyjskiego Foreign Office, to można się spodziewać nie tylko polepszenia stosunków polsko - brytyjskich, lecz również można żywić nadzieję, że ambasada brytyjska w Warszawie będzie prowadziła mądrzejszą politykę niż dotąd".

Kongres Indyjski przeciw próbom książąt proklamowania „niepodległości" ich państewek

DELHI, poniedziałek

Nizam Hyderabadu wydał dekret, w którym stwierdza, że po ustąpieniu Brytyjczyków, Hyderabad zostanie ogłoszony „niepodległym państwem" i nie przyłączy się do żadnego z 2 zgromadzeń konstytucyjnych.

Partia kongresowa w Hyderabad zamierza w tym wypadku rozpocząć na szeroką skalę stosowanie nieposłuszeństwa cywilnego i sprzeciwić się planom Nizama.

—

DELHI, poniedziałek

Odbyło się tu posiedzenie komisji wykonawczej Kongresu Wszechindyjskiego, w celu omówienia sytuacji w związku z nowym planem brytyjskim.

Komisja powzięła rezolucję — stwierdzającą, iż zrzeczenie się przez Wielką Brytanię najwyższej kontroli nad państwami indyjskimi nie oznacza, że władcy indyjscy mogą decydować o losie swych państw według własnej woli. Plan brytyjski nie upoważnia tych państw do odłączenia się od Unii Indyjskiej.

W rezolucji podkreślono, iż **Kongres przeciwstawi się wszelkim próbom książąt proklamowania niepodległości ich państw.**

Jeśli władca jakiegoś państwa głosi rezolucja — nie zgodzi się przyłączyć do Zgromadzenia Konstytucyjnego, — ludność nowego państwa będzie upoważniona do wybrania własnych deputowanych.

Akcja protestacyjna przeciwko ograniczeniu praw świata pracy w USA

NOWY JORK, poniedziałek

W ubiegłą środę Amerykańska Federacja Pracy (AFL) w Los Angeles powzięła uchwałę zorganizowania oryginalnej akcji protestacyjnej przeciwko nowemu ustawodawstwu o pracy. Uchwała ta została w całej rozciągłości poparta przez miejscową radę Związku Robotników Przemysłowych (CIO). W wyniku tej akcji protestacyjnej kolumna samochodowa członków AFL i CIO pod kierownictwem sekretarza Centralnej Rady Robotniczej w Los Angeles Harry Lea opuściła Los Angeles w kierunku Waszyngtonu, gdzie w odległości 5 mil od stolicy wyznaczono punkt zborny.

Przywódca AFL William Green i przywódca CIO Philip Murray wysłali depeszę do wszystkich lokalnych oddziałów obu organizacji, leżących na trasie kolumny wzywając ich członków, by przyłączyli się do „jazdy na Waszyngton".

Wyjazd min. Bakera z Belgradu do Pragi

BELGRAD, poniedziałek

Brytyjski minister lotnictwa **Philip Noel Baker,** który w piątek dokonał otwarcia wystawy „Książki Brytyjskiej" w Belgradzie, odleciał w niedzielę samolotem do Pragi.

Studenci angielscy jadą do Jugosławii

⊙ 200 studentów uniwersytetów angielskich udaje się na wakacje do Jugosławii, by wziąć udział w budowie linii kolejowej Sarajewo—Samac.

Ameryka popiera projekt zwiększenia armii greckiej o 50.000 żołnierzy

ATENY, poniedziałek

Minister wojny Stratos przedyskutował z szefem sztabu greckiego sprawę pertraktacji rządu greckiego z amerykańską misją wojskową o zwiększenie stanu armii greckiej.

Według doniesień prasy, Amerykanie zgodzili się na powiększenie liczby wojska greckiego o 50.000 przez stopniowe powołanie nowego rocznika. Dla tej ilości nowych wojsk, Amerykanie podejmują się dostarczyć odpowiednie wyposażenie i sprzęt wojskowy.

Upaństwowienie Banku Niderlandów

HAGA, poniedziałek

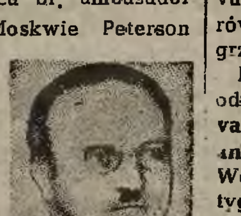
Holenderski minister finansów przedstawił w parlamencie projekt ustawy o upaństwowienie Banku Niderlandów (emisyjnego banku holenderskiego.

Zmiany w rządzie węgierskim zostały przeprowadzone zgodnie z konstytucją — stwierdza Mołotow

MOSKWA, poniedziałek

Ministerstwo spraw zagranicznych ZSRR ogłosiło komunikat w sprawie sytuacji na Węgrzech o następującej treści.

Dnia 9 czerwca br. ambasador brytyjski w Moskwie Peterson został przyjęty przez ministra Mołotowa, któremu złożył oświadczenie w sprawie zmian jakie nastąpiły w składzie rządu węgierskiego po zdemaskowaniu b. premiera Nagy Ferenca, jako uczestnika spisku republikańskiego na Węgrzech.

Ambasador Peterson przypisał zmiany, jakie nastąpiły w łonie rządu węgierskiego, wpływowi [illegible] które [illegible] stosowały na Węgrzech jakieś tajne metody.

Ambasador Peterson zwrócił się z informacją w sprawie Kovacsa Bell oraz w sprawie zamiarów rządu radzieckiego na Węgrzech.

Minister Mołotow podkreślił w odpowiedzi, że w sprawie **Kovacsa Bell i innych uczestników antyrepublikańskiego spisku na Węgrzech toczy się już od kilku tygodni w sądzie węgierskim jawna rozprawa sądowa, której przebieg jest znany władzom brytyjskim.**

Minister Mołotow zaznaczył następnie, **że tajne metody, jakie ambasador brytyjski przypisuje organom radzieckim na Węgrzech są może swoiste dla organów brytyjskich, lecz są zupełnie obce władzom radzieckim.**

Przedstawiciele radzieccy na [illegible] całi wnioski brytyjskie, zmierzające do ingerencji w sprawy wewnętrzne Węgier, z czym obecnie rząd brytyjski znowu występuje. **Były premier Nagy Ferenc, któremu** udowodniono udział w spisku antyrepublikańskim i który uciekł za granicę, podał się sam **do dymisji.**

Odpowiednie władze węgierskie wyznaczyły **na jego miejsce nowego premiera spośród członków partii drobnych rolników, która dysponuje większością w parlamencie. Jak wiadomo, zmiany w rządzie węgierskim zostały przeprowadzone zgodnie z konstytucją przez parlament i prezydenta Węgier.**

Wszystkie te okoliczności — oświadczył minister Mołotow — dowodzą, że zarzuty, wysunięte przez rząd brytyjski przeciwko władzom radzieckim na Węgrzech pozbawione są wszelkich podstaw.

Wniosek z jakim występuje rząd brytyjski, nie może oznaczać nic innego niż nową próbę mieszania się w sprawy wewnętrzne Węgier. Wniosek ten należy uważać za dążenie do narzucenia Węgrom woli pewnych obcych rządów. W tym stanie rzeczy rząd radziecki odnosi się negatywnie do oświadczenia rządu brytyjskiego, złożonego przez ambasadora Petersona.

Rząd radziecki nie uważa, że wypadki, które nastąpiły na Węgrzech, hamują rozwój normalnych stosunków między Węgrami a Wielką Brytanią.

Oświadczenie węgierskiego ministra sprawiedliwości

BUDAPESZT, poniedziałek

Węgierski minister sprawiedliwości **oświadczył na konferencji prasowej, że Węgry w żaden sposób nie dopuszczą do wtrącania się obcych mocarstw w węgierskie sprawy wewnętrzne. Węgry** — powiedział minister sprawiedliwości **Istvan Riess — przeprowadzą wybory** zgodnie z ustawami [illegible]jącymi na Węgrzech. Naród węgierski odrzuca stanowczo wszelkie sugestie, zmierzające do jakiejkolwiek kontroli międzynarodowej nad węgierskim życiem politycznym.

Nowy strajk we Francji

Związek zawodowy pracowników bankowych w Paryżu ogłosił, że w najbliższy czwartek pracownicy bankowi ogłoszą strajk na obszarze całej Francji, aby tą drogą uzyskać żądaną podwyżkę płac i skrócenie tygodnia pracy do 5 dni roboczych. Komunikat [illegible] związku zawodowego pracowników bankowych stwierdza, że strajk generalny pracowników bankowych trwać będzie tak długo, jak długo rząd nie uwzględni dezyderatów związku zawodowego.

Na marginesie francusko - amerykańskich stosunków handlowych

PARYŻ, poniedziałek

[illegible]ryza, że rząd francuski poczynił kroki u rządu amerykańskiego w kierunku zmniejszenia ceł wwozowych na niektóre towary francuskie, eksportowane z Francji do Stanów Zjednoczonych.

Niech żyje przyjaźń narodów słowiańskich!

Warszawa gorąco wita gości słowiańskich

Dnia 15 bm. delegacje państw słowiańskich, biorące udział w obradach plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego przybyły na zawody sportowe, zorganizowane na małym stadionie Wojska Polskiego.

Nad przepełnionymi około 15-tysięcznym tłumem publiczności trybunami, widzimy różnokolorowe transparenty z napisami na cześć przyjaźni narodów słowiańskich i na cześć wodzów Słowiańszczyzny.

Pojawienie się na trybunach honorowych delegacji słowiańskich publiczność przywitała długo nie milknącą burzą oklasków. Rozległy się okrzyki: „Niech żyją narody Związku Radzieckiego, Jugosławii, Czechosłowacji i Bułgarii".

Goście z zainteresowaniem śledzili zawody szermiercze o mistrzostwo Polski oraz pokazy gimnastyczne i walki bokserskie.

Podczas przerwy w imprezach sportowych przedstawiciele poszczególnych delegacji wygłosili krótkie przemówienia, serdecznie przyjęte przez zgromadzone tłumy.

Pierwszy zabrał głos wiceprzewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Polsce i przewodniczący Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej minister Henryk Świątkowski.

Następnie przemawiali: przewodniczący Komitetu Słowiańskiego ZSRR gen. Gundorow, przewod. Komitetu Słowiańskiego Jugosławii, rektor uniwersytetu w Belgradzie i członek prezydium parlamentu jugosłowiańskiego Jakovljevic, poseł do parlamentu czeskiego Jan Vodicka i wiceprzewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Bułgarii, deputowany Georgij Michajłowicz. Przemówienia przerywano co chwila burzą oklasków. Pomimo, że mówcy przemawiali w swych językach ojczystych — publiczność doskonale ich rozumiała, żywo reagując na silniejsze ustępy. Gdy przemawiał gen. Gundorow rozległy się okrzyki na cześć Związku Radzieckiego, przyjaźni polsko-radzieckiej i marszałka Stalina.

Opuszczające stadion delegacje państw słowiańskich pożegnane były bardzo gorąco.

Nasza granica na Odrze i Nysie jest granicą całej Słowiańszczyzny

Przemówienie wiceprzewodniczącego Komitetu Słowiańskiego w Polsce min. Świątkowskiego

Min. Świątkowski podkreśla zaszczyt, jaki przypadł w udziale stolicy Polski, goszczącej tak wybitnych przedstawicieli Słowiańszczyzny, po czym stwierdza: „Nasi drodzy goście słowiańscy przybyli tu do umęczonej przez faszyzm hitlerowski Warszawy, by jako członkowie Komitetu Ogólnosłowiańskiego razem z polskimi członkami tego Komitetu radzić nad sprawą braterskiej współpracy wszystkich narodów słowiańskich — dla utrwalenia pokoju, wolności, demokracji — celem osiągnięcia dobrobytu i kulturalnego rozkwitu narodów słowiańskich i wszystkich innych, miłujących wolność i demokrację narodów".

Minister wskazuje dalej, że braterstwo narodów słowiańskich, które dopiero po tej wojnie jest skutecznie realizowane, jest wynikiem doświadczeń całego tysiąclecia, a w szczególności ostatniej wojny.

„Nasza granica na Odrze i Nysie jest granicą całej Słowiańszczyzny" — przypomina mówca, podkreślając następnie, że ideologia współczesnego ruchu Słowiańszczyzny jest na wskroś pokojowa i nie jest zwrócona przeciwko innym narodom. Ideologia ta stanowi syntezę najszlachetniejszej idei ogólnoludzkiej, idei humanizmu i braterstwa.

Ruch słowiański jest wyrazem dobrze pojętego, wspólnego interesu narodów słowiańskich i innych wolnych narodów, a fundamentem tego ruchu jest głęboka sympatia i serdeczna przyjaźń dla narodów Związku Radzieckiego. „Tu wśród budzących grozę ruin stolicy przysięgamy uroczyście, że nie spoczniemy w walce z faszyzmem dopóty, dopóki nie przestaną gdziekolwiek istnieć jawne, czy ukryte ogniska tego śmiertelnego wroga ludzkości" — kończy minister.

Nasze narody powinny być wychowane w duchu wzajemnego szacunku i zrozumienia

Przemówienie przewodniczącego Komitetu Słowiańskiego ZSRR gen. por. Gundorowa

Gen. Gundorow przypomniał, że dwa lata temu był w Warszawie, kiedy Armia Czerwona i Wojsko Polskie zatykały sztandar zwycięstwa w Berlinie. Mówca stwierdza, że naród polski w ciągu tych dwóch lat odniósł wielkie sukcesy w budowie nowej ludowej Polski. „Ale najważniejszym sukcesem, podstawą wszystkich sukcesów — mówi generał — jest nieustanne wzmacnianie przyjaźni i współpracy narodu polskiego z narodami radzieckimi i wszystkimi narodami słowiańskimi".

Lata waśni między narodami słowiańskimi — waśni umyślnie podsycanych przez wrogów Słowiańszczyzny, a możliwych tylko w okresie rządów antyludowych sprzedajnych klik, są już poza nami.

Gdy Rosja carska przekształciła się w Związek Republik Socjalistycznych, a Polska w państwo demokratyczne, sztucznie stworzone sprzeczności przestały istnieć.

„Stosunek Związku Radzieckiego do bratniego narodu polskiego — stwierdza gen. Gundorow — uwidocznił się w ciężkich latach wojny, kiedy naród polski był ukrzyżowany przez Hitlera, kiedy przed całą Słowiańszczyzną stało widmo zagłady. Wtedy Armia Radziecka i cały naród radziecki pod wodzą wielkiego przyjaciela narodów słowiańskich Józefa Stalina — ruszyły przeciw wspólnemu wrogowi, nie szczędząc żadnych ofiar".

Marszałek Stalin wobec bawiącej w Moskwie delegacji Rządu Polskiego oświadczył: „Nasze narody powinny być wychowane w duchu wzajemnego szacunku i zrozumienia". Mówca stwierdza, że w ciągu ubiegłych dwóch lat wiele już pod tym względem zrobiono, a obrady plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego w bohaterskiej Warszawie będą dalszym krokiem na tej drodze.

Generał kończy swoje przemówienie okrzykiem na cześć wiecznej przyjaźni narodów słowiańskich i bohaterskiego narodu polskiego, po czym życzy warszawiakom, aby przy odbudowie z ruin i zgliszcz swojej bohaterskiej stolicy kroczyli od sukcesu do sukcesu.

Najmocniejszą bronią narodów słowiańskich jest braterskość i jedność

Przemówienie przewodniczącego Komitetu Słowiańskiego Jugosławii, członka prezydium parlamentu jugosłowiańskiego, rektora uniwersytetu w Belgradzie Jakovljevica

Mówca przypomina na wstępie, że faszyzm niemiecki najbardziej wyniszczył podczas ubiegłej wojny narody słowiańskie, o czym najwymowniej świadczy bohaterska, umęczona Warszawa. „Ale też właśnie narody słowiańskie z bohaterskimi narodami Związku Radzieckiego na czele przetrąciły stos pacierzowy faszyzmu niemieckiego" stwierdza rektor Jakovljevic.

Mówiąc następnie o walce narodowo-wyzwoleńczej Jugosławii, prowadzonej pod wodzą marszałka Tito, przy poparciu Związku Radzieckiego — mówca podkreśla wspaniałą postawę młodzieży jugosłowiańskiej, zarówno w walce, jak i w pracy nad odbudową kraju i w zdobywaniu wiedzy.

Naszą najmocniejszą bronią w walce o lepszą przyszłość — podkreśla dalej rektor Jakovljevic — stanowi braterstwo i jedność naszych narodów. Budowanie na ruinach, które zostawiła wojna, nowego dzieła — musi się w pełni udać, gdy narody słowiańskie złączone są więzami braterstwa".

Mówiąc o tragicznym zrujnowaniu Polski, rektor Jakovljevic stwierdza, że Jugosławia ocenia w pełni wysiłki narodu polskiego w pracy nad odbudową, w pracy niespotykanej w historii. Kończąc wyraża gorące życzenia powodzenia w tej pracy i pozdrowienia narodów Jugosławii dla narodu polskiego i Prezydenta Bolesława Bieruta.

Młodzież czechosłowacka w awangardzie jedności słowiańskiej

PRZEMÓWIENIE POSŁA DO PARLAMENTU P. VODICKI

P. Vodicka wita naród polski w imieniu delegacji czechosłowackiej. Młodzież słowiańska po bohatersku walczyła z faszyzmem niemieckim i młodzież ta uczestniczy dziś aktywnie w budowie nowego życia w swoich krajach.

Młodzież czechosłowacka w brygadach robotniczych walczy o chleb i węgiel, o mieszkania dla ludzi pracy, odbudowuje wieś Lidice, którą niemieccy faszyści zrównali z ziemią. W lipcu br. młodzież słowiańska zbierze się w Pradze na festiwalu młodzieżowym, a w roku przyszłym — na zlocie w Polsce.

Zjednoczona młodzież słowiańska walczy o pokój, wolność i o szczęście swych narodów.

NARÓD BUŁGARSKI BUDUJE SWÓJ BYT W RODZINIE NARODÓW SŁOWIAŃSKICH

Przemówienie wiceprzewodniczącego Komitetu Słowiańskiego w Bułgarii, deputowanego Michajłowicza

„Drodzy bracia i siostry! Witam was gorąco i serdecznie w imieniu narodu bułgarskiego i w imieniu potężnego ruchu słowiańskiego w Bułgarii, który jednoczy dziś około 800 tys. aktywnych zwolenników braterstwa i jedności słowiańskiej" — rozpoczyna mowę, opowiadając następnie o ciężkiej walce narodu bułgarskiego z reakcją i faszyzmem. 21 lat trwała walka, naród bułgarski w ciężkim trudzie i w ciężkich walkach wykuł swą jedność narodową i w oparciu o historyczne zwycięstwa Armii Radzieckiej - armii wyzwolicielki — przekształcił walkę partyzancką we wrześniu 1944 roku w antyniemieckie i antyfaszystowskie powstanie ludowe.

Naród bułgarski buduje dziś i utrwala demokrację ludową. Parlament radzi obecnie nad konstytucją wolnej i suwerennej republiki ludowej, w której władza pochodzi z ludu i należy do ludu. Cały naród pracuje z entuzjazmem nad wykonaniem planu 2-letniego. Przoduje w tej pracy młodzież, która stworzyła już 100-tysięczną ochotniczą brygadę pracy imienia Dymitrowa.

Wiceprzewodniczący p. Michajłowicz w gorących słowach mówi dalej o roli Związku Radzieckiego w wyzwoleniu narodów słowiańskich spod jarzma niemieckiego. Słowiańszczyzna domaga się obecnie sprawiedliwego pokoju i w tej dziedzinie rola Związku Radzieckiego — podkreśla mówca — jest również ogromna.

Narody słowiańskie nigdy o tym nie powinny zapomnieć. Mówca kończy okrzykiem na cześć Związku Radzieckiego, na cześć jedności i braterstwa narodów słowiańskich i na cześć wielkiego, bratniego narodu polskiego.

nad ODRĄ

UPAŁY

Od 100 lat nienotowane upały czerwcowe spowodowały w Niemczech liczne pożary oraz szkody w rolnictwie.

W obszarze Lüneburga spłonęło kilkaset ha lasu.

BRÜNING NIE POWRÓCI DO NIEMIEC

Były przywódca niemieckich zw. zawodowych (1921—30) i były kanclerz Rzeszy (1930—1932), Heinrich Brüning zaprzeczył oficjalnie wiadomościom, jakoby zamierzał powrócić do życia politycznego.

SCHUMACHER AGENTEM CITY LONDYŃSKIEJ

Schumacher, przywódca niemieckiej socjal-demokracji, zajął ostatecznie negatywne stanowisko w sprawie projektowanej ogólnoniemieckiej konferencji wszystkich partii politycznych. W związku z tym zarzuca się Schumacherowi, że ściśle przestrzega dyrektyw przekazanych mu z londyńskiego City i wysuwa interesy władz angielskich ponad interesy niemieckie.

NIEMCY MAJĄ PRODUKOWAĆ 11 MIL. TON STALI ROCZNIE

Nowy okres gospodarczy stref zachodnich, zapoczątkowany utworzeniem Niemieckiej Rady Gospodarczej, ma na celu odbudowę przemysłu niemieckiego. Wysokość produkcji w poszczególnych gałęziach przemysłu nie została jeszcze ostatecznie ustalona, jednak prawdopodobnie niedaleka będzie ona od stanu przedwojennego, gdyż dla stali ma wyrażać się cyfrą 11 mil. ton rocznie.

W r. 1936 Niemcy, które wówczas po Stanach Zjednoczonych zajmowały 2 miejsce w świecie, wyprodukowały 18,8 mil. ton.

GŁODNE NIEMCY

Według wiadomości urzędu statystycznego we Frankfurcie, Niemcy są drugim największym importerem żywności na świecie. W ub. roku przywieziono do 3 stref zachodnich 3.600 ton zboża.

ZWYCIĘSTWO ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Rozdział żywności w Hamburgu poddany został kontroli zw. zawodowych. Tym samym wypełniony został drugi postulat, postawiony przez masową demonstrację robotników w dniu 9 maja. Pierwszy, mianowicie ogłoszenie Hamburga miastem wyjątkowym, uprzywilejowanym w rozdziale żywności został już wypełniony.

MEMORIAŁ MIESZKAŃCÓW SZLEZWIKU

Związek Połudn.-Szlezwiku wystosował do rządu duńskiego memoriał z prośbą o włączenie części Szlezwiku, zamieszkałej przez Duńczyków w granice Danii.

Walka ze spekulacją w całym kraju

Ożywiona działalność Komisji Kontroli Społecznej w Walce z Drożyzną i Spekulacją powoduje na rynkach lubelskich stałe obniżanie się cen artykułów pierwszej potrzeby. Mleko, którego cena w maju dochodziła do 40 zł. obecnie kosztuje 24 zł. za litr. Cena masła z 600 zł. za kg obniżyła się do 400 zł. Spadły również ceny żyta, mąki i chleba. Izba Rzemieślnicza w Lublinie przystąpiła do organizowania 3-osobowych komisji, złożonych z fachowców, reprezentujących różne branże rzemieślnicze. Komisje te będą doplinnowywały przy przeprowadzaniu kalkulacji, aby zagwarantować uczciwego zarobku przy jednoczesnym obniżeniu cen.

x x x

Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami Gospodarczymi wespół z przedstawicielami organizacji, partii politycznych, związków zawodowych, stowarzyszeń kupieckich, przeprowadziła masową kontrolę sklepów spożywczych na terenie Jeleniej Góry i Cieplic, sporządzając około 100 protokółów karnych.

x x x

Dnia 13 bm. w Lublinie odbyło się zebranie przedstawicieli wojewódzkich komitetów 4 partii politycznych, na którym wyłoniono Międzypartyjny Komitet Walki z Drożyzną i Spekulacją.

Komitet zorganizuje międzypartyjne pododdziały na terenie wszystkich powiatów w województwie, które podejmą akcję zwalczania spekulacji na swych odcinkach.

PRZEGLĄD PRASY KRAJOWEJ

Oświęcim

Z okazji otwarcia w Oświęcimiu Muzeum Męczeństwa Narodu Polskiego i innych narodów, które walczyły z hitleryzmem, prasa stołeczna poświęciła temu wydarzeniu szereg artykułów.

„Życie Warszawy" w artykule p. t. „Więcej niż pomnik..." pisze:

W siódmą rocznicę powstania obozu zostaje otwarte w Oświęcimiu Muzeum. Obejmuje one teren całego dawnego obozu koncentracyjnego wraz z wszelkimi zabudowaniami, i zachowuje — obóz i zabudowania jako Pomnik Męczeństwa Narodu Polskiego i innych narodów.

Ten Pomnik Męczeństwa, drogi wszystkim narodom ciemiężonym musi być trwałym i widomym znakiem zbrodni systemu hitlerowskiego, i gorejącym ostrzeżeniem przed odrodzeniem — w jakiejkolwiekbądź postaci — imperializmu niemieckiego. Muzeum w Oświęcimiu musi się stać również symbolem triumfu idei braterstwa, tolerancji, równości i poszanowania człowieka bez względu na jego pochodzenie, rasę czy wyznanie, a więc pomnikiem zwycięstwa tych idei, których hitleryzm był zaprzeczeniem, i które ludzkość zrealizować może jedynie w oparciu o porozumienie wielkich mocarstw — pogromców faszyzmu.

Podobne uwagi nasuwają się publicyście „Dziennika Ludowego" w artykule p. t. „Oświęcim":

Oświęcim otwiera dziś swoje Muzeum. Jedyne na świecie i jedyny dokument tragedii milionów Europejczyków, a równocześnie hańby osiemdziesięciomilionowego narodu niemieckiego. Bramy Muzeum przekroczą więźniowie polityczni pozostali przy życiu zrządzeniem łaskawszego im losu. Niejedna cicha łza wsiąknie w popioły ich współtowarzyszy, niejedno serce ściśnie skurcz pod czarną ścianą śmierci...

Pod bramą z jak na urągowisko wyuzdanym napisem: „Arbeit macht frei" (Praca czyni wolnym) spotkają się Polacy, Czesi, Jugosłowianie, Rosjanie, Francuzi, Belgowie, Holendrzy, Grecy i Żydzi z całej Europy, aby dać świadectwo prawdzie, że dobre zapanowało nad złem, aby przypomnieć całemu światu, że tylko bezinteresowne i ofiarne umiłowanie ideałów ogólnoludzkich może zapewnić mu WOLNOŚĆ I POKÓJ.

Dżentelmeństwo w boksie i w prasie

W związku z niedawnym oświadczeniem amb. USA w Polsce p. Griffisa na temat stosunków prasowych polsko-amerykańskich „Robotnik" zamieszcza trafne uwagi, które przytaczamy poniżej:

Nowomianowany ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce, Stanton Griffis przed wyjazdem z Nowego Jorku złożył oświadczenie korespondentowi PAP, w którym m. in. porównał stosunki prasowe polsko-amerykańskie do zachowania się boksera Joe Louisa na ringu. Wydaje się nam, że porównanie to — jeśli chodzi o część prasy amerykańskiej i polsko-amerykańskiej — jest krzywdzące dla słynnego boksera.

Na ringu obowiązują ściśle określone przepisy i bokser, który się do nich nie stosuje, zostaje zdyskwalifikowany. Niestety w wielu wypadkach dziennikarze amerykańscy pisali o Polsce, nie stosowali się do żadnych przepisów przyzwoitości i sumienności. My mamy czyste sumienie pod tym względem, gdyż nawet podczas najostrzejszej krytyki stosunków amerykańskich i konkretnych posunięć rządu USA nigdy nie korzystaliśmy z broni oszczerstwa, napaści osobistych i świadomego zniekształcenia rzeczywistego stanu rzeczy. Nie możemy tego powiedzieć o tych dziennikarzach amerykańskich, którzy widzieli na ulicach Warszawy Niemców oprowadzanych w klatkach, lub na ulicach Krakowa emblematy sierpa i młota. Następnie gazeta wyraża nadzieję, że dzięki staraniom nowego ambasadora USA w Polsce, te metody w części prasy amerykań- [illegible]

Moj felieton

O najlepsze ziarno

W jednym z ostatnich felietonów zajmowaliśmy się tragedią Józefa Kruczka, którego życie zostało zmarnowane na samym jego progu. Wskazaliśmy na jedno ze źródeł tej tragedii, na starą formalną szkołę, utrzymującą archaiczne pierwiastki, jakich u nas jest wiele w różnych dziedzinach życia.

Obok tych, dawno przebrzmiałych, zwietrzałych, szczątkowych pozostałości, w naszej pedagogii buszuje teoria o nowocześniejszym już rodowodzie i świeższej metryce. Nosi ona miano personalizmu. Stoczenie walki z tym wykwitem mieszczańskiej ideologii jest rzeczą zarówno niełatwą jak niezbędną.

„Znak", „Tygodnik Powszechny", „Tygodnik Warszawski", „Dziś i Jutro" forsują personalizm całą siłą pary. Za mało było jeszcze przed wojną tej aspołecznej teorii, antyspołecznej doktryny, odrywającej się od środowiska, hołdującej tylko sprawom jednostki, upatrującej w niej pępek świata.

„Wydaje się rzeczą konieczną wysunięcie na plan pierwszy dyskusji personalistycznej, pojętej wszechstronnie, w oparciu zarówno [illegible] rów i personalistyczną ich tematykę" — pisze Konrad Górski w „Tygodniku Powszechnym" i nastaje na jeszcze wyraźniejszy niż dotąd zwrot do personalizmu.

W książce Stefana Szumana, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego („Psychologia wychowawcza wieku szkolnego", Kraków, 1947, podręcznik dla nauczycieli i studentów) — aż roi się od osobowości, intuicja jest źródłem natchnienia naukowego, samopoznania i samooceny. „Trzeba poznać samoczynne dążenia w sobie i dojrzewające w nas energie i możliwości, aby rozwijać osobowość ku świadomej pełni jej indywidualnej konkretyzacji".

Jeszcze więcej. „Trzeba — prawi wzniośle prof. Szuman — poznać piękno drzemiące w zarodku duszy człowieczej i brzydotę wielu myśli i czynów naszych, aby przystąpić do kształtowania własnej psychiki według idealnego wewnętrznego wzoru".

Jednym z pomysłów, który już wykluł się z zarodka duszy i obudził ze stanu drzemki jest głęboka wątpliwość na temat wychowania chłopców a dziewcząt.

„Wychowanie musi dawać dziewczętom — przyznaje ustępliwie prof. Szuman — wykształcenie niegorsze niż chłopcom; ale czy wychowanie jednych i drugich nie musi **mimo to być pod niektórymi względami różne i w swej najgłębszej istocie odmienne?**" (podkreślenia nasze).

To tylko demokracja ludowa awansuje kobietę, teoria pedagogiczna trzyma ją jeszcze za drutami i nie ma zamiaru obalić różnic, tkwiących jakoby „w najgłębszej istocie".

Teoria personalizmu pojawia się u nas w przeróżnych odmianach i nuansach. W jej miejsce należy wysunąć nową, współczesną zasadę, która stanowić musi fundamentalne założenie pedagogii. Jest nią zasada społeczna.

Jednym z najważniejszych celów wychowania jest dla nas uświadomić, że nie ma sprzeczności między gromadą a jednostką. Że uspołeczniona jednostka znajduje w ustroju demokratycznym najkorzystniejsze dla siebie warunki rozwoju i działania. Że mieści się ono w ramach zakreślonych dobrem społecznym. Że właśnie grupa społeczna gwarantuje jednostce realizację wszystkich możliwości, które tkwią w człowieku.

W jednym z gimnazjów na prowincji uczeń 2-giej klasy został zapytany:

— Wielki był w waszym miasteczku pochód 1-majowy?

— Nie wiem, bo nie byłem na nim. Szkoda na to czasu.

— Ale na akademii w szkole byłeś; czego dowiedziałeś się?

— Byłem, ale nie słuchałem co mówili, bo grałem z kolegami w guziki.

W innym gimnazjum w ustępie napisano na ścianie: „Precz z partiami robotniczymi, niech żyje PSL". W innym jeszcze przy maturze, uczniowie zapytani, co to jest reforma rolna, odpowiedzieli:

— Konfiskata majątków ziemskich.

Tylko taki jest ich aspekt rewolucji w stosunkach rolnych, która ma doprowadzić do zniesienia różnic pomiędzy człowiekiem na wsi i w mieście, do prawdziwego, rzeczywistego równouprawnienia chłopa w Polsce.

„Dziś i Jutro" polemizuje z nami, gdy twierdzimy, że przybywający na wszechnicę robotnicy i chłopi, dostarczani tam przez kursy przygotowawcze, w żadnym sensie nie powinni być traktowani inaczej, aniżeli posiadacze normalnych patentów dojrzałości. W żadnym względzie inaczej. Równo tak samo. Albowiem dla nas ów dopływ ludowej krwi do kręgu wiedzy i nauki jest konsekwencją — skromną na razie — tych głębokich przemian, które wynikają z faktu, że robotnik i chłop wtargnęli do historii jako podmiot i nikt i nic już ich stamtąd nie usunie.

Jest rzeczą niewielkiego trudu dowieść, że pomiędzy stosunkiem ucznia 2-giej klasy do święta 1-go Maja, pomiędzy napisami w ustępie, pomiędzy niechęcią do intruzów na uniwersytetach spośród rzeszy robotniczej — a personalizmem jest związek. Ścisły związek. Stosunek przyczyny i skutku. Duchowej przesłanki i praktycznego następstwa. Zarodka i owocu.

W pośrodku są oczywiście ogniwa. Trzeba je umieć wykryć i ustalić. Jaka jest łączność pomiędzy ślepą ręką, rzucającą piasek w tryby maszyny, by ją popsuć, a „ideologiem" ukrytym za murami naukowej instytucji, w gabinecie, wśród książek i z dala od gwaru życia.

Twierdząc tak, nie dopuszczamy się bynajmniej wulgaryzacji. Dotykamy, niestety, pobieżnie tylko, nader soczystego tematu. I nie jest istotne, czy ludzie uprawiający antyspołeczne doktryny, wszczepiający je i szerzący słowem i drukiem, mają świadomość, jakie są praktyczne ich manifestacje i następstwa w życiu, czy też obywają się bez jej świadomości.

Jest nawet dość obojętne, że w ich pracy może im wcale nie przyświecać intencja przynoszenia szkody społeczeństwu, w którym żyją i dla którego niejednokrotnie pragną ofiarnie pracować.

Pedagogiczna doktryna personalizmu jest szkodliwa dla ludowej Polski. Ludowa szkoła, organ, mający pełnić doniosłą funkcję ludowego przekazu kultury narodowej — musi rozstać się z personalizmem i w miejsce mieszczańskiej, hyperindywidualistycznej teorii, która przerosła w szkodliwy, zagłuszający społeczne instynkty chwast, wprowadzić nową, młodą, twórczą społeczną teorię pedagogiczną.

Wykłosi się z niej same tylko dobre ziarno.

JÓZEF SIERADZKI

Polski węgiel w odbudowie kraju

Nasz współpracownik zadał naczelnemu dyrektorowi Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego, ob. Grychowskiemu, szereg pytań interesujących szerokie rzesze społeczeństwa, które wraz z odpowiedziami ob. Grychowskiego poniżej zamieszczamy.

1) Jak wygląda obecnie krajowe zaopatrzenie w węgiel?

W przeciwieństwie do r. ub., kiedy planowano zbyt paliwa stałego na okresy miesięczne, a wyjątkowo na kwartalne, w roku bieżącym operujemy rocznym ramowym planem zbytu.

Plan ten ustalony został w oparciu o szczegółowe plany zapotrzebowania poszczególnych ministerstw. Rola Centr. Zbytu sprowadza się w obecnej sytuacji do sprawnej obsługi odbiorców, tzn. do wykonania zamówień, zgłaszanych zgodnie z rozdzielnikiem.

Tegoroczny rozchód węgla przedstawia się następująco:

	w tys. t.
Zużycie techniczne kopalń	6.222,0
Zużycie na cele produkc. pozostałego przemysłu	14.183,0
Zużycie komunikacji na cele ruchu	6.380,0
Zużycie na cele opałowe	8.500,0
razem zużycie krajowe	35.285,0
Eksport (węgla bez koksu)	17.000,0
Przeróbka węgla na koks	5.385,4
Ogólny rozchód	57.670,4

W porównaniu z r. ub. plan zbytu na rok 1947 przynosi zwiększenie ilości w zbycie w kraju zarówno w cyfrach absolutnych jak i w stosunku do eksportu.

2) Co poczyniono w akcji oszczędnościowej węgla?

Stwierdzone w ub. r. nadmierne zużycie węgla w przemyśle i komunikacji w stosunku do norm w porównaniu z przedwojennymi normami, wywołało energiczną akcję oszczędnościową, zmierzającą do zmniejszenia ilościowego zużycia, jak również wykorzystania dla celów przemysłowych drobniejszych sortymentów i gorszych gatunków węgla.

Centr. Zbytu prowadzi z upoważnienia CUP oraz Min. Przemysłu i Handlu akcję tę w 3 kierunkach:

ujęcie w ewidencję za pomocą miesięcznych raportów, nadsyłanych przez poszczególne zakłady przemysłowe, zużycia i stan zapasów paliwa stałego tych zakładów umożliwia kontrolę przydziałów i pozwala stwierdzić faktyczne zapotrzebowanie,

aparat kontrolny Centr. Zbytu i jej oddziałów przeprowadza w terenie kontrolę dystrybucji węgla, bada prowadzone księgi zużycia paliwa oraz opiniuje celowość zużytych sortymentów,

Wydział Cieplny na podstawie zebranego materiału ankietowego opracowuje normy zużycia węgla dla poszczególnych urządzeń cieplnych oraz stawia wnioski o ich ewent. przebudowanie w kierunku zużywania drobniejszych asortymentów węgla.

W okresie zimy Centr. Zbytu przeprowadziła również akcję propagandową oszczędności węgla dla celów przemysłowych, transportowych, za pomocą radia, kina, czasopism, konkursów i afiszy.

Obecny plan roczny zbytu ujmuje już pozytywne wyniki oszczędnościowe, gdyż jego ilościowy wzrost w porównaniu do ub. r. obraca się w sortymentach drobniejszych, a specjalnie w miałach. Wywarty został nacisk na poszczególne gałęzie przemysłu do przejścia z konsumcji sortymentów grubych na drobniejsze.

3) Czy istnieją plany zwiększenia zużycia miału węglowego?

Przeróbka miału na brykiety stanowi wydatną pozycję zwiększenia zużycia miału. Produkcję brykietów utrudnia brak paku i brak odpowiedniej ilości cystern do jego przewozu.

Rozwój elektryfikacji kraju, budowa potężnych siłowni na terenie zagłębi węglowych przyczyni się w najbliższych latach do zwiększonej konsumcji miału; podobnie rzecz się ma o ile chodzi o rozwój cementownictwa, zużywającego na 1 t cementu 0,5 t węgla, w tym ok. 80 proc. miału.

Podkreślić należy, iż w zawieranych umowach międzynarodowych zagadnienie uplasowania jak największych ilości miału za granicą jest należycie doceniane i pomyślnie realizowane.

4) Chcielibyśmy się zapoznać z planem zaopatrzenia zimowego. Doświadczenia zimy r. 1945-46 oraz 1946-47 pozwoliły na wyciągnięcie szeregu wniosków, które mam nadzieję, wykorzystane w planie zbytu na bieżący rok pozwolą przeprowadzić należyte zaopatrzenie ludności w opał.

Plan zbytu kładzie silny nacisk na wcześniejsze tworzenie zapasów paliwa potrzebnego przemysłowi w miesiącach zimowych.

5) Jakie zagraniczne umowy zawarliśmy do chwili obecnej i jakie są przewidywane?

Dostawa węgla i koksu w roku bieżącym odbywa się na podstawie umów zawartych ze Szwecją, Norwegią, Danią, Finlandią, Islandią, Szwajcarią, Włochami, Austrią, Węgrami, Czechosłowacją Jugosławią i ZSSR.

Równocześnie prowadzone są rokowania na zawarcie dodatkowych umów z Czechosłowacją, Szwajcarią, Włochami, Austrią, Węgrami, Jugosławią, Rumunią, Francją na dostawy lądowe oraz z Anglią.

Umowy powyższe zawarte zostały z terminem wysyłki do końca bieżącego roku, za wyjątkiem Szwecji, dla której termin dostawy przewidziany jest do wiosny roku przyszłego i Finlandii, do której planuje się dłuższy termin dostawy.

Na ogół z powodu zwyżki cen węgla (od roku zeszłego ceny węgla na rynkach zagranicznych zwyżkowały o ok. 20 proc.), staramy się uniknąć zobowiązań na dostawy w dalszych terminach.

Jest rzeczą powszechnie znaną że w zamian za węgiel przywozimy z zagranicy artykuły spożywcze dla ludności oraz przemysłowe.

6) Czy w układzie handlowym z Wielką Brytanią przewiduje się eksport naszego węgla?

Umowa handlowa polsko - angielska przewiduje między innymi dostawę z Polski 246.606 ton węgla w terminie do końca maja 1948 r. Z uwagi na uprzednio zaciągnięte zobowiązania w eksporcie morskim węgla, nie mogliśmy skorzystać z dogodnych propozycji angielskich dostarczenia przez nas większych ilości węgla.

Charakterystycznym jest, że nasz wielki konkurent na rynkach europejskich przed wojną zmuszony jest obecnie zakupywać węgiel w Polsce, na dogodnych dla nas warunkach.

7) Jak wpłynęło na nasze możliwości eksportowe zmniejszenie dostaw węgla reparacyjnego dla Związku Radzieckiego?

Zmniejszenie eksportu do ZSRR nastąpiło na skutek niedawno zawartego porozumienia gospodarczego w Moskwie, w którym rząd radziecki zgodził się na obniżenie dostawy z Polski tzw. węgla reparacyjnego o ca. 50 proc.

Porozumienie to świadczy o najlepszych intencjach ZSRR w stosunku do naszej gospodarki. Nadmieniam, że Związek Radziecki w przekroju 2 z górą lat wwoził do Polski towarów na większą sumę, aniżeli wywozi od nas.

Umożliwia nam to zawieranie umów z innymi państwami, w szczególności w eksporcie lądowym. Ponieważ węgiel jest naszym głównym artykułem wywozowym, nie potrzebuję dodawać, że dzięki temu zwiększy się import potrzebnych nam maszyn, surowców i artykułów żywnościowych, co ma wielkie znaczenie dla wykonania planu trzyletniego i polepszenia aktualnej sytuacji gospodarczej i aprowizacyjnej.

Wywiad przeprowadził: STANISŁAWSKI

PPR i PPS WSPÓLNIE OBRADUJĄ w fabryce „Helios" w Katowicach

Istniejące przy Górnośląskiej Fabryce Żarówek „Helios" w Katowicach koła fabryczne PPR i PPS współpracują z sobą według wskazań umowy o jedności działania, zawartej między KC PPR i CKW PPS.

Zarówno I sekretarz **koła fabrycznego PPR tow. Lepianka Henryk**, jak i przewodniczący **koła PPS, tow. Kostka Gedeon**, pracują usilnie nad ugruntowaniem wśród członków obu bratnich partii idei jednolitofrontowej.

Dzięki zrozumieniu konieczności tej współpracy przez kierowników obu kół Komisja Mediacyjna, w skład której wchodzą ze strony PPR tow. tow.: Lepianka, Pieniążek i Klima, a ze strony PPS tow. tow.: Łoboda, Nowak i Bsiński, nie miała dotychczas żadnej spornej sprawy do rozpatrzenia.

W fabryce „Helios" ponad 50% załogi należy do PPR i PPS. Ponieważ koło PPR posiada już sztandar, a koło PPS sztandaru nie posiada, tow. z PPS zwrócili się do dyrekcji zakładu o pomoc dla ufundowanie sztandaru. Prośbę tę usilnie popierali peperowcy. Dyrekcja odniosła się przychylnie, tak, że w najbliższym czasie towarzysze z PPS-u będą również posiadali własny sztandar partyjny.

Wysunięta ze strony PPR propozycja zwoływania wspólnych zebrań międzypartyjnych, przyjęta została przez towarzyszy z PPS z dużym zadowoleniem. Świadczy o tym chociażby fakt, że **ze strony PPS-u zaraz na pierwszym zebraniu międzypartyjnym wysunięto propozycję, aby zebrania odbywały się co dwa tygodnie, a nie raz w miesiącu jak jest w innych zakładach pracy.**

W dniu 13 bm. odbyło się drugie z kolei zebranie międzypartyjne, kóremu przewodniczył tow. **Kostka** (PPS).

Pierwszy zabrał głos **przedstawiciel Komitetu Miejskiego PPS, tow. Chojnacki.** Prelegent omówił szczegółowo w swym referacie znaczenie świadomości politycznej klasy pracującej i stosunków politycznych na świecie. Referat tow. Chojnacki **zakończył apelem, aby na zebraniach międzypartyjnych nie zabrakło ani jednego towarzysza z PPR-u i PPS-u.**

Sprawy walki ze spekulacją, oszczędnością, walki z sabotażem i podniesienia wydajności pracy, referował **przedstawiciel PPR, dyr. Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego, tow. Biernacki.**

W dyskusji zabierali głos członkowie obu partyj, którzy poruszali kwestie związane z życiem zakładu pracy i wypowiadali swoje bolączki.

Przede wszystkim **największą bolączką zakładu jest brak żłóbka dla dzieci pracownic.** Załoga fabryki liczy przeszło 400 pracowników, w tym około 300 kobiet, z których wiele posiada małe dzieci. Założenie żłóbka utrudnia brak lokalu.

Wyczerpujące **odpowiedzi w tej sprawie udzielił przewodniczący rady zakładowej, tow. Klima Antoni, który uskarżał się na zbyt biurokratyczne załatwianie spraw przez niektóre urzędy.**

Tow. Klima wyjaśnił mianowicie, że firma „Helios" rozpoczęła już od września 1945 r. starania o zwrot własnego domu znajdującego się w Katowicach przy ul. Jordana 10. Dom ten posiada 15-cie 3 i 4-ro pokojowych mieszkań, zamieszkałych przez ludzi nie zatrudnionych w fabryce. Po długich staraniach Urząd Kwaterunkowy przyznał firmie „Helios" 2 mieszkania na urządzenie w nich żłóbka, świetlicy, stacji opieki nad matką i dzieckiem oraz na gabinet lekarski. **Mieszkania te zajmują adwokaci Łęcki i Zbisławski, którzy nie chcą opuścić lokali.** Odwołali się oni do Wojewódzkiej Komisji Lokalowej. Na pierwszej rozprawie, **jaka odbyła się kilka miesięcy temu, przesunięto termin rozpatrzenia sprawy na 2 lipca.**

Niewątpliwie problem mieszkaniowy na terenie Katowic jest bardzo trudny do rozwiązania. **Zgromadzeni członkowie obu partyj uważają jednak, że w domu posiadającym przeszło 50 pokoi, należało by ścieśnić lokatorów i opróżnić kilka pokoi, przeznaczając je na żłóbek. Oba koła interweniowały już w tej sprawie w Komitetach Wojewódzkich PPR i PPS, oczekując od nich pomocy.**

Poza tym przedyskutowano wiele pomniejszych spraw. **Odpowiedzi na poruszone w dyskusji zagadnienie udzielili przedstawiciele obu partyj i rady zakładowej.**

W fabryce „Helios" przeszło 50% załogi zorganizowane jest w kołach Polskiej Partii Robotniczej i Polskiej Partii Socjalistycznej, co świadczy o wielkim zrozumieniu wśród pracowników konieczności należenia do robotniczych partyj politycznych, walczących o demokrację i utrwalenie zdobyczy świata pracy.

Dr.

DOROCZNE POSIEDZENIE Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie

Dnia 14 b. m. odbyło się w Krakowie uroczyste, doroczne publiczne posiedzenie Polskiej Akademii Umiejętności.

Na posiedzenie przybyli min. tow. Skrzeszewski, wicemin. tow. Jabłoński, rektorzy wszystkich wyższych uczelni krakowskich, [illegible] duchowieństwa, [illegible] woje[illegible] Rabińskim, konsul franc. M. Droz, goście zagraniczni i miejscowi.

Trzecie po wojnie publiczne posiedzenie PAU otworzył obecny prezes, **prof. Nitsch**, który podkreślił, że program naukowy łączy się z realnym podejściem uczonych do życia. Rząd obok dotacji pieniężnych powierza Akademii majątki rolne i rybne, służące również za pola doświadczalne do celów naukowych.

Ponadto PAU ma otrzymać dla swych potrzeb jedną z większych drukarni państwowych. W roku przyszłym PAU obchodzić będzie 75-lecie swego istnienia.

Górnicy wynalazcami

Katowice. Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego **ogłosił listę robotników — wynalazców, którzy swoimi pomysłami w zakresie udokonalenia urządzeń na kopalniach przyczynili się do usprawnienia produkcji i podniesienia bezpieczeństwa pracy. Wodarka Franciszek z kopalni „Szombierki"** wprowadził oszczędność śrub przy obciąganiu pasków do pieców żelaznych przez zastąpienie ich płaskownikiem. **Kowal Ograszek z kopalni „Centrum"** dokonał ulepszenia kłódki do transformatora **Smerczek J. z elektrowni „Mikołaj"** wynalazł sposób dokładnego nastawiania noży na tokarkach, zwiększający precyzję obróbki. **Molenda Antoni z kop. „Walenty-Wawel"** wprowadził w użycie sygnał optyczny, zwiększający bezpieczeństwo pracy przy transporcie drzewa. **Widenka Bolesław z kop. „Anna"** usprawnił wywrót urządzenia skipowego na dole przez zastosowanie przedłużonego popychacza. **Oleś Ernest z kop. „Rydułtowy" i Kałuża Franciszek z kop. „Anna"** rozszerzyli dzięki swoim pomysłom zastosowanie szkieł wodowskazowych. **Antoni Sawant z kop. „Juliusz"** jest wynalazcą przyrządu do prostowania wypaczonych boków wozów podsadzkowych. **Na kopalni „Wujek"** wprowadził **Alojzy Famula** przyrząd do wyłączania wywrotu w sortowni. **Jan Grzenia z kopalni „Sośnica"** udoskonalił podwozie wózków kopalnianych. W zakresie naprawy silników elektrycznych **na kop. „Radzionków"** wyróżnił się swoim pomysłem **Augustyn Błoszczyk. Żydek Alfons i Kuś Edward z kop. „Miechowice"** zgłosili kilka pomysłów, odnoszących się do zabezpieczenia wozów kopalnianych przed wypadaniem mechanicznego ładowania drzewa, zastosowania samodzielnego dźwigu na platformie oraz ramy zębatej na wozach kopalnianych.

Państwowy przemysł metalowy wykonał produkcję w maju w 107%

Naczyń emaliowanych wyprodukowano 658 ton (planowano 367 ton). Wyrobów ocynkowanych i obcynowanych wyprodukowano 724 tony (planowo 580 ton). Opakowań blaszanych 336 ton (planowano 258 ton).

Przemysł wyrobów z drutu wykonał: 2.245 ton gwoździ (planowano 2.181 ton), 520 ton lin stalowych (planowano 430 ton) oraz 1.373 tony drutu.

Inne przemysły jak: kotlarski, maszynowy, odlewniczy, okuć budowlanych, również zwiększyły produkcję w maju r. b.

Państwowy przemysł metalowy zatrudniał w maju r. b. 107.728 pracowników w 247 zakładach. Z liczby tej pracowało w zakładach na Ziemiach Odzyskanych około 23 tys. pracowników.

W maju wykonał przemysł obrabiarkowy 211 sztuk obrabiarek. Ponadto przeprowadził generalny remont 24 obrabiarek. W maju produkcja obrabiarek wyniosła o 31 sztuk więcej niż w kwietniu.

Przemysł taboru i sprzętu kolejowego wykonał 871 węglarek (planowano 625) Nowych parowozów normalnotorowych wykonano 16 sztuk, parowozów wąskotorowych 5 sztuk, nowych tendrów 17, cystern 31, wagonów osobowych 7, wagonów wąskotorowych 40. Ponadto wyremontowano 2 parowozy, 1 tender i 5 wagonów osobowych.

Poważny wzrost produkcji wykazał przemysł maszyn i narzędzi rolniczych: wykonano 8.850 sztuk pługów, 8.097 bron, 1.172 kultywatory, 1.919 obsypników, 612 siewników, 169 kopaczek, 150 grabic konnych, 826 młocarni, 752 wialni, 1.075 sieczkarni, 2.646 parników, 1.159 kieratów i 1.964 innych maszyn rolniczych. Razem wykonano 29.391 sztuk o łącznej wadze 2.831 ton.

OTWARCIE CENTRALNEGO KLUBU Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

We wtorek, 17 czerwca b. r., o godz. 20.30 nastąpi uroczyste otwarcie Centralnego Klubu Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy ul. Al. Stalina 26.

Otwarcie Klubu, który będzie stanowił nową cenną placówkę kulturalną stolicy, odbędzie się równocześnie ze zjazdem Komitetu Słowiańskiego, wobec czego udział w uroczystościach wezmą przedstawiciele Rządu R. P. i szereg ministrów państw słowiańskich.

Po części oficjalnej odbędzie się część artystyczna, w której staraniem Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, wezmą udział wybitni artyści polscy: **Ewa Bandrowska-Turska, Elżbieta Barszczewska, Karolina Lubieńska, Marian Wyrzykowski, Stefan Martyka i inni.**

Z całego kraju

WARSZAWA

POLSKA ROZPOCZNIE PRODUKCJĘ SZCZEPIONKI BCG PRZECIW GRUŹLICY

W celu zapoznania się z najnowszymi badaniami nad środkami zwalczania gruźlicy i produkcją szczepionek przeciwgruźliczych — udaje się do Danii dr. Saski, kier. Działu Surowic i Szczepionek PZH. Podróż ta związana jest z planem rozpoczęcia własnej produkcji szczepionek przeciwgruźliczych BCG.

UROCZYSTE OTWARCIE INSTYTUTU FRANCUSKIEGO W WARSZAWIE

Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie Instytutu Francuskiego w Warszawie.

Na uroczystość otwarcia Instytutu przybył specjalnie do Polski dyrektor departamentu prasy i kultury francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych min. Joxe.

W akcie otwarcia wzięli udział minister Spraw Zagranicznych Modzelewski, minister Odbudowy Kaczorowski, wicemin. Kultury i Sztuki Kruczkowski, minister pełnomocny W. Grosz, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego oraz przedstawiciele świata naukowego, kulturalnego i artystycznego Warszawy.

KRAKÓW

ZAKOPANE MIASTEM WYDZIELONYM

Wojewódzka Rada Narodowa w Krakowie powzięła uchwałę wydzielenia miasta Zakopanego z pow. nowotarskiego. Zakopane jako uzdrowisko o znaczeniu ogólnokrajowym zostało jako samodzielna jednostka miejska.

GDAŃSK

Dnia 1 bm. przybył do portu gdańskiego pod banderą amerykańską parowiec „Joseph H. Hollister", przywożąc w ramach dostaw UNRRA 8,890 ton pszenicy siewnej — ozimej.

ŁÓDŹ

NA RAZIE JEDENASTU

Spośród przekazanych Sądowi Starościńskiemu przez Komisję Specjalną w Łodzi spekulantów chlebem, 11 zostało skazanych na bezwzględny areszt.

SZCZECIN

DOSTAWY MASZYN Z TYTUŁU REPARACJI

W ramach reparacji wojennych biuro organizacji dostaw w Szczecinie przejęło od władz radzieckich pierwszy transport z armaturą wodno-parową i elektryczną o łącznej wadze 177,292 kg. Armatura wodno-parowa przeznaczona została dla Centrali Technicznej w Krakowie, a elektryczna dla Centrali Handlowej Przemysłu Elektrycznego w Warszawie.

—o—o—

Dnia 13 bm. do portu szczecińskiego przybyły z Kilonii dwie rewindykowane jednostki, a mianowicie holownik „Gabriel Narutowicz", który przed wojną był zatopiony na Wiśle oraz łódź motorowa „Jaś". „Jaś" zostanie w Szczecinie, a holownik przeznaczono dla Gdyni.

BIAŁYSTOK

100 PROC. PLANU W FABRYKACH WŁÓKIENNICZYCH

Białostockie fabryki włókiennicze wyprodukowały w maju 123,382 m materiału. Plan wykonano w 100%.

OLSZTYN

12 LAT WIĘZIENIA ZA ZNĘCANIE SIĘ NAD PRACOWNICĄ POLSKĄ

Sąd Okręgowy w Olsztynie rozpoznał sprawę mieszkanki wsi Biesowo pow. reszelskiego Marii Cynk, oskarżonej o znęcanie się nad zatrudnioną u niej w czasie wojny robotnicą polską Stanisławą Wilk. Sąd uznał Marię Cynk winną i skazał ją na 12 lat więzienia, utratę praw na lat 10, oraz orzekł on konfiskatę mienia.

Trybuna Czytelników

Specjalnie dla Komisji Specjalnej

Czytelniczka Z. Mag. (adres i nazwisko znane redakcji) z Zabrza podaje do wiadomości nazwiska kupców uprawiających spekulację.

Ceny niektórych artykułów pierwszej potrzeby pomimo akcji antyspekulacyjnej zwyżkowały w ostatnich dniach u niektórych kupców.

W sobotę 7. VI. płaciłam w firmie Urbanowicz ul. Wolności 181 za 1 kg świeżego dorsza 50 zł. w firmie Hofman ul. Wolności 161 za 1 kg ziemniaków 12 zł., za jajo 11 zł. w firmie Nohl ul. Wolności 161 za 1 kg chleba 40 zł. w firmie Wieczorek ul. Wolności 113 za 1 kg. soli z torebką 14 zł. w firmie Niemczyk ul. Wolności 108 za 1 kg rabarbaru 35 zł. Kiedy nareszcie zostaną wprowadzone ceny maksymalne, na artykuły pierwszej potrzeby.

I, kiedy... skończy się spekulacja kupców Zabrza?

P. S. W firmie Włóczka Bernard ul. Wolności 159 za 1 kg. sody płaciłam 70 zł.

* * *

Ob. Swenarek Franciszek (Zabrze ul. 3 Maja 41) w zupełności potwierdza dane zawarte w liście ob. Z. Mag. W liście ob. Swenarka czytamy:

„Mieszkam w Zabrzu, co dzień jestem na placu targowym i codziennie widzę zmianę cen artykułów codziennego użytku. I tak, rabarbar był w cenie 20 zł. za kg. dziś już kosztuje 35 zł. karofle były 7 zł. dziś 12 zł. a nawet wcale nie ma w sprzedaży bo gdzieś zmagazynowane czekają zwyżki cen. W dużej mierze idą na rękę spekulantom ludzie, mający nadmiar grosza lekko nabytego, którym nie zależy na cenie artykułu spożywczego i płacą co spekulant zażąda.

W Zabrzu „waluciarzy" „złotników" i innych spekulantów kręci się na ulicy i placu Krakowskim bez liku, nikt ich nie zaczepi, i całkiem otwarcie uprawiają swój proceder. Gdzie władza, by raz na zawsze plaga ta znalazła się w obozie pracy.

Gdybym był o 20 lat młodszym, sam zgłosiłbym się do tępienia wszelkiej spekulacji, i dałbym jej radę, niestety mam już lat 77.

Nawiązując do listu ob. Birgajczyka z Bytomia („Trybuna Czytelników" z dn. 11 VI.) ob. Swenarek dla uniknięcia kombinacji spekulantów z podwójnymi cenami proponuje:

Przed wejściem na targowisko na widocznym miejscu ustawić dużą tablicę cen artykułów sprzedawanych na tym placu. Taki sam cennik musiałby mieć każdy sprzedawca. W ten sposób kupiec cen zmieniać nie mógłby, a kupujący ściśle mógłby się trzymać ogólnego cennika.

* * *

Zarówno dane o kupcach-spekulantach w Zabrzu, jak projekt ob. Swenarka o tablicach cen na rynkach przekazujemy w ten sposób do Komisji Specjalnej.

(Red.)

Minister Dąb-Kocioł o zadaniach PNZ

POZNAŃ. W Poznaniu odbył się V z kolei **Zjazd Dyrektorów Okręgów Państwowych Nieruchomości Ziemskich.** W Zjeździe wzięli udział: minister rolnictwa i reform rolnych Dąb-Kocioł, wiceminister Tkaczow, przedstawiciele Min. Ziem Odzyskanych, przewodniczący sejmowej Komisji Rolnej, przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli Państwa, przedstawiciele Związku Zawodowego Robotników i Pracowników Rolnych i inni.

W czasie Zjazdu **omawiano m. in. wytyczne planu rolnego oraz preliminarz budżetowy PNZ na rok 1947/48.** Ponadto dyrektorzy poszczególnych okręgów PNZ złożyli raporty o wynikach akcji siewnej w roku gospodarczym 1946/47.

W majątkach państwowych na Ziemiach Odzyskanych zaplanowane pod uprawę do lipca r. b. 607.084 ha; z tego wykonano dotychczas 85%; na ziemiach dawnych — 217.364 — wykonano 105%.

Z kolei **zabrał głos minister rolnictwa i r. r. J. Dąb-Kocioł,** stwierdzając, że na odcinku rolnictwa PNZ mają do spełnienia doniosłą rolę, jako instrument polityki państwowej. **Państwo musi dysponować rezerwami zbożowymi i Ministerstwo oczekuje, że w majątkach PNZ osiągnie się rezerwy w wysokości nie mniejszej, niż 500.000 ton zboża rocznie. Głównym zadaniem PNZ jest takie usprawnienie i unowocześnienie gospodarstw, by wydajność ich dała Państwu możność dysponowania znacznymi zapasami zboża.**

Na zakończenie dyskusji przemawiali: przewodniczący sejm. Kom. Rolnej — poseł Chełchowski oraz wicemin. Tkaczow, apelując do władz centralnych i okręgowych PNZ o dopilnowanie [illegible] w warsztatach rolnych była prowadzona jak najsprawniej i w oparciu o **masy pracownicze.**

Rozminowanie toru wodnego Hel-Gdynia-Gdańsk

W maju rb. dokonano całkowitego rozminowania toru wodnego Hel—Gdynia—Gdańsk. Na nowe pozycje w Zatoce Gdańskiej wewnętrznej wyłożono nowe pławy świetlne oraz pławy dzienne wyznaczające północną i zachodnią krawędź toru. Poza tym wyłożono świetlną pławę oraz pławy dzienne na krawędziach wejściowego toru wodnego do portu Gdańsk.

Co Zarząd Miejski uchwalił w ostatnich dniach

(js) Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Miejskiego m. Katowic uchwalono przemianować ul. Kościelną na ul. Polskiego Czerwonego Krzyża oraz udzielić subwencji w wysokości 10.000 zł na bibliotekę Domu Żołnierza dla Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Katowicach. Ponadto Zarząd Miejski postanowił zakupić dwa zegary publiczne, które będą wystawione w najbardziej ruchliwych punktach miasta jak np. na Rynku.

Wyniki pracy przemysłu węglowego

Dąbrowskie Zjednoczenie na pierwszym miejscu

W pierwszej dekadzie czerwca 1947 r. w okresie 7 dni wydobywczych przemysł węglowy osiągnął cyfrę 1,342,159 ton podczas, gdy plan przewidywił wydobycie w tej dekadzie na 1,337,140 ton.

Plan państwowy wykonano w 100,4 proc.

W wykonaniu planu znalazły się na pierwszym miejscu:

Dąbrowskie Zjednocz. P.W. 105,9 %
Rudzkie Zjednoczenie P.W. 104,3 %
Bytomskie Zjednocz. P.W. 103,7 %
Chorzowskie Zjednocz. P.W. 103,1 %
Gliwickie Zjednocz. P.W. 102,2 %

Najwięcej węgla wydobyło Chorzowskie Zjednoczenie P.W. osiągając 157,717 t.

Pod względem wydajności dziennej, przypadającej na 1-go robotnika przoduje Chorzowskie Zjednoczenie P.W. (1,330 kg.).

Przeciętna wydajność wynosi: dla Zjednoczenia Śląsko - Dąbrowskiego Zagłębia Węglowego 1,144 kg., dla całego przemysłu węglowego 1,097 kg.

Plan załadunku wykonano w 106,3 %

W wykonaniu planu wydobycia węgla w miesiącu maju 1947 r. zdobyły najlepiej pracujące kopalnie honorowe sztandary.

Są nimi: w grupie I — kop. Rymer, Rybnickie Zjednoczenie Przem. Węgl., w grupie II — kop. Bobrek, Rudzkie Zjednoczenie Przem. Węgl., w grupie III — kop. Zabrze-Zachód Gliwickie Zjednoczenie Przem. W., w grupie IV — kop. Bolesław Chrobry, Dolnośląskie Zjednoczenie Przem. Węgl.

Kopalnia Rymer przodowała w miesiącu marcu i kwietniu, zdobywając po raz trzeci w miesiącu maju 1947 r. honorowy sztandar pracy.

Pracownicy kopalń: Bobrek, Zabrze - Zachód i Bolesław Chrobry otrzymali premię nadzwyczajną w wysokości 20 % miesięcznych zarobków.

Pracownicy kopalni Rymer otrzymali premię nadzwyczajną w wysokości 40 %

Ponadto zostały wyróżnione za podniesienie wydajności w miesiącu maju 1947 r. następujące kopalnie: w grupie I — kop. Wirek, Siemianowice, w grupie II—kop. Śląsk, Ignacy, w grupie III — kop. Centrum, Brzeszcze, w grupie IV — Grodziec, Jankowice.

Depesza od tow. Grosfelda

Z Min. Przemysłu i Handlu wpłynęła na ręce generalnego dyrektora Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego, inż. Topolskiego oraz naczelnego dyrektora ob. Grychowskiego następująca depesza:

„Dziękuję Obywatelowi Dyrektorowi za wykonanie rekordowego przeładunku węgla i koksu w portach polskich w maju br. w wysokości 675.000 ton i proszę o przekazanie moich podziękowań podległym Mu robotnikom i urzędnikom, którzy przyczynili się do osiągnięcia tak pomyślnych rezultatów.

Żywię nadzieję, że dotychczasowe tempo pracy będzie utrzymane na tym, tak bardzo ważnym dla naszego życia gospodarczego odcinku".

Podsekretarz Stanu
(—) GROSFELD

Najnowsze wynalazki w przemyśle węglowym

(Wb) Pod względem ilości zgłoszeń wynalazków, pomysłów i usprawnień, na pierwsze miejsce wysunął się ostatnio przemysł węglowy. M. in. jest to również zasługą pracowników zakładów podległych Zjednoczeniu Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego Przemysłu Węglowego.

Poniżej podajemy listę pomysłowych wynalazców tego Zjednoczenia:

Szela Alfred, modelarz fabryki „Montana", wynalazca kołeczków do klejenia.

Gerlich Józef, mistrz fabryki Lamp Górniczych — urządzenia do odlewania łapek do palników.

Kobel Robert, mistrz Fabryki Sprzętu Ratowniczego dla Górnictwa — aparat do napełniania pochłaniaczy sodą.

Mgr. Popiel Bolesław, dyr. adm. Zjednoczenia — projektodawca zracjonalizowania i kontroli gospodarki materiałami piśmiennymi i kreślarskimi oraz ujęcia zagadnienia personalnego bez krzywdy dla pracowników przy jednoczesnych usprawnieniach i oszczędnościach.

Ruprecht Herman, elektryk i **Kosmala Franciszek**, kier. ruchu fabr. „Montana", usunęli poważne wady w funkcjonowaniu liczników.

Kopel Paweł, mistrz Fabryki Sprzętu Ratowniczego dla Górnictwa — maszyna do profilowania siatek pochłaniaczy.

Sobota Jerzy, ślusarz fabryki „Dehak" — ulepszenie przyrządu do paczkowania spinaczy.

Mol Paweł, werkmistrz, **Hiacent Jan**, technik, **Sobota Jerzy**, ślusarz, **Jacent Robert**, mistrz ślusarski — pracownicy fabryki „Dehak" — wykonali zespół maszyn i przyrządów do produkcji spinaczy.

Bubula Wojciech, mistrz ślusarski fabryki „Montana" — przyrząd do wykonywania ścięć na materiały zapalne.

Ziętek Józef, spawacz fabryki „Moj" — udoskonalenie palnika z cyrklem i wprowadzenie obrotowej podstawy przy czynności wypalania otworów.

Bula Konrad, ślusarz maszynowy fabryki „Montana" — przeróbka zaworu tlenowego do spawania.

Langiewicz Wojciech, kier. ruchu Piotrowickiej Fabryki Maszyn — przebudowa napędu dwu strugarek wzdłużnych.

Kuc Stanisław, ślusarz Piotrowickiej Fabryki Maszyn — uniwersalny przyrząd [illegible] przez zapatrzenie matrycy do gięcia blach w stercie.

Albrecht Ryszard, technik maszynowy, Piotrowickiej Fabryki Maszyn — ulepszenie podciągarki do stempli kopalnianych.

Marcol Jan, mistrz kuźni, Rybnickiej Fabryki Maszyn — udoskonalenie produkcji zaczepów do sprzęgieł wózkowych systemu „Kehlxus".

Kowalski Joachim, mechanik samochodowy Zjednoczenia Fabr. Maszyn — usprawnienie wylewania panewek samochodowych.

Witala Teofil, kierownik ruchu Fabryki Lamp Górniczych — zmiana konstrukcji dopływu w lampie karbidowej.

„TYDZIEŃ STRAŻY POŻARNEJ"

W dniu 14 bm. otwarty został uroczyście Tydzień Strażackiej Grodzkiej Komendy Straży Pożarnej m. Katowic. Tydzień zainaugurowało przemówienie radiowe prezesa Związku Straży Pożarnej płk. Ziętka.

Program Tygodnia przewiduje: koncerty propagandowe orkiestry straży w Katowicach, w dniu dzisiejszym koncert propagandowy w Katowicach — Załężu. W czasie koncertu zostanie przeprowadzony pokaz sprawności strażackiej przy udziale Straży Zawodowej oraz miejscowych Straży Ochotniczych.

18 czerwca 1947 odbędzie się koncert propagandowy w Katowicach — Ligocie. W czasie koncertu — pokaz sprawności strażackiej przy udziale Straży Zawodowej oraz miejscowych Straży Ochotniczych.

19 czerwca 1947 koncert propagandowy na placu autobusowym.

20 czerwca 1947 udział w pokazie strażackim w Sosnowcu.

21 czerwca 1947 w ostatni dzień Tygodnia, godz. 17,20 ogólnopolska audycja radiowa p. t. „Przy sobocie po robocie" na terenie kąpieliska Bugłowizna. Po audycji festyn strażacki połączony z pokazem ogni sztucznych i różnymi niespodziankami.

Pociąg popularny do Szczecina na »Święto Morza«

(js) W ramach tegorocznych uroczystości „Święta Morza" w Szczecinie w dniu 29 bm. Liga Morska (Okręg Katowice) zorganizowała pociąg popularny do Szczecina w dniu 27 czerwca br. **Pociąg odjedzie z Katowic o godzinie 18,53 w dniu 27 bm.** Cena biletu do Szczecina i z powrotem dla członków związków zawodowych z 50-procentową zniżką kolejową oraz z kosztami manipulacyjnymi i zakwaterowaniem na miejscu wynosi ogółem 650 złotych od osoby.

Pojedyńczy reflektanci na wyjazd do Szczecina, lub zakłady pracy, mogą zgłaszać uczestników **na zakup biletów w terminie do dnia 20 czerwca br.** pod adresem Zarządu Miejskiego m. Katowic (urzęd. Sekretariat Ligi Morskiej) VI piętro, pokój 609, w godzinach od 8 do 15.

Co piszą nasi czytelnicy:

Od jednego z naszych czytelników otrzymaliśmy list następującej treści:

„Jestem emerytem Min. Komunikacji. Zaopatrzenie moje zostało przerwane wraz z innymi emerytami w sierpniu r. 1939. Poza tym po utraceniu całego dobytku pod gruzami spalonego przez okupanta domu i wygnaniu całej ludności w pole, powędrowałem wraz z żoną do Siemianowic. Po zakończeniu działań wojennych rozpocząłem starania o wznowienie wypłacania przerwanej emerytury i tu zaczęły się perypetie godne pióra satyryka-humorysty. Inaczej mówiąc, widowisko, któremu trudno jest dać nazwę. Ministerstwo bowiem, do którego zwróciłem się w tej sprawie zawiadomiło mnie, iż należy się zwrócić do wydziału emerytalnego przy województwie w Katowicach, co też bezzwłocznie uczyniłem. Po dłuższym wyczekiwaniu Wydział Emerytur zakomunikował mi, że obecnie sprawy emerytów państwowych przejął Państwowy Zakład Emerytalny w Warszawie, dokąd radzono mi przesłać wszystkie dowody. Mając spalone dokumenty w domu gdzie zamieszkiwałem, w Warszawie, przesłałem niezbędne zaświadczenia wraz z podaniem i kilkanaście załączników do ostatecznego załatwienia mojej sprawy przez Państw. Zakł. Emerytalny. Lecz Zakład widocznie śpiące snem sprawiedliwego, będąc przy tym głuchy na wszelkie rekursy i ponaglenia emeryta - delikwenta (który mówiąc nawiasem ma lat 86 z okładem) nie kwapi się z pomyślnym załatwieniem, licząc snać na to, że głodujący staruszek zamiast niepokoić panów z PZE w ich drzemce zasłużonej rzetelnym beztrudem, powinien dawno spocząć na cmentarzu, gdzie emerytura już jest przecież nikomu nie potrzebna.

STANISŁAW ŻYŻKOWSKI
Siemianowice."

Panowie z PZE! Byłby czas się zbudzić — długotrwały sen jeszcze nikomu na dobre nie wyszedł...

Komunikat Związku b. Więźniów Politycznych

W dniach od 16 — 23 bm. biura Wojewódzkiego Polskiego Związku b. Więźniów Politycznych w Katowicach będą nieczynne dla stron z okazji prac organizacyjnych manifestacyjnego zjazdu b. Więźniów Politycz. i Członków Ruchu Oporu Ziemi Śl. Dąbrowskiej w dn. 22 i 23 czerwca 1947 roku, połączonego z poświęceniem sztandaru i II Walnym Zjazdem Delegatów.

Naprawa nawierzchni ulic w Katowicach

(js) Wydział Drogowy przy Zarządzie Miejskim w Katowicach w ostatnim czasie poczynił szereg napraw nawierzchni ulic na ul. Zamkowej i Mickiewicza. Obecnie przeprowadza się naprawy bruku na ul. 3-go Maja. Koszt dotychczasowych i przewidywanych dalszych napraw wyniesie ok. 100.000 tysięcy złotych.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR ŚLĄSKI IM. ST. WYSPIAŃSKIEGO W KATOWICACH

Dziś we wtorek, dnia 17-go czerwca o godz. 20-tej na Małej Scenie Teatru Śląskiego świetna komedia **A. Fredry pt. „MĄŻ i ŻONA"** w reżyserii **Władysława Krzemińskiego**. Dekoracje **Wiesława Makojnika**.

TEATR MIASTA CHORZOWA

W ramach Tygodnia Kultury odegrają artyści Teatru Miejskiego z Sosnowca we wtorek 17 bm. o godz. 19,15 sztukę śląskiego pisarza Kazimierza Gołby **„Diabeł — czy nie diabeł?"**.

SPORT

WYNIKI O WEJŚCIE DO EKSTRAKLASY

KATOWICE. Niedzielne rozgrywki o wejście do ligi dały następujące wyniki:

POLONIA BYTOM — MOTOR BIAŁYSTOK 4:0 (1:0)
POLONIA ŚWIDNICA — OGNISKO SIEDLCE 3:2 (1:0)
LUBLINIANKA — CZUWAJ PRZEMYŚL 9:1 (1:0)
RADOMIAK — POMORZANIN 0:2 (0:2)
RYMER — RKU 3:0 (3:0)
TĘCZA — ŁKS 1:3 (1:2)
POLONIA WARSZAWA — WISŁA KRAKÓW 2:2 (2:1)
ORZEŁ GORLICE — GEDANIA GDAŃSK 2:5 (1:1)
ZZK ŁÓDŹ — AKS CHORZÓW 0:0 (0:0)
PKS SZCZECIN — KKS OLSZTYN 1:2
KS POZNAŃ — SKRA CZĘSTOCHOWA 7:1 (0:0)
CRACOVIA — GROCHÓW 10:2 (7:2)
GARBARNIA — WMKS 6:1 (0:1)

Tabele rozgrywek po niedzieli 15 czerwca br. przedstawiają się następująco:

GRUPA I

1) Wisła Kraków	7	13	37:5
2) Polonia Warszawa	7	13	32:12
3) Polonia Bytom	8	11	34:10
4) RKS Szombierki	7	10	20:11
5) KKS Poznań	7	9	43:10
6) Skra Częstochowa	7	4	9:27
7) Polonia Świdnica	7	3	9:20
8) Ognisko Siedlce	7	2	11:45
9) Motor Białystok	7	0	8:55

GRUPA II

1) AKS Chorzów	8	14	22:9
2) Cracovia	8	11	31:13
3) Kop. Rymer	8	11	28:13
4) Pomorzanin	8	9	19:16
5) RKU Sosnowiec	8	9	15:15
6) Gedania	8	8	19:15
7) Radomiak	8	7	13:13
8) ZZK Łódź	8	6	15:26
9) Orzeł Gorlice	8	4	14:22
10) Grochów	8	1	11:40

GRUPA III

1) ŁKS Łódź	7	14	30:5
2) Lublinianka	7	12	38:6
3) Tęcza Kielce	7	9	19:13
4) Garbarnia	8	8	20:10
5) [illegible]	7	6	18:18
6) WMKS Katowice	7	6	15:25
7) KKS Olsztyn	7	3	13:29
8) Czuwaj Przemyśl	7	3	7:41
9) PKS Szczecin	8	0	4:37

AKS i POGOŃ sięgają po prymat w szczypiorniaku

Kraków (tel.) W grupie IV-tej półfinałów mistrzostw Polski w szczypiorniaku męskim uczestniczyły AKS Chorzów, Garbarnia Kraków i OM TUR Łódź.

Pierwsze spotkanie rozegrane zostało w dniu 14 bm. pomiędzy **Garbarnią Kraków i łódzkim TUR-em** i zakończyło się zwycięstwem krakowian w stosunku 7:4 (4:2). Garbarnia zdobyła bramki ze strzałów Lipińskiego 5 i Bahra 2 — TUR — ze strzałów Jakubowskiego, Skrockiego, Sobczaka i Karpińskiego. Sędziował p. Muszyński.

W sobotę chorzowski AKS wyraźnie oszczędzając się do decydującego meczu z Garbarnią rozgromił TUR 11:4 (5:2). Bramki dla AKS uzyskali: Tiel II 4, Włodarczyk i Tiel I-szy po 3 oraz Faber 1 — dla Turu: Karpiński 3 i Sobczak. Sędziował p. Seifert z Krakowa.

AKS CHORZÓW — GARBARNIA KRAKÓW 9:8

Kraków (tel. wł.). W trzecim dniu rozgrywek półfinałowych o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku męskim AKS Chorzów odniósł sensacyjne zwycięstwo, eliminując w przedostatniej minucie gry mistrza Krakowa Garbarnię. **AKS wygrał w stosunku 9:8 (4:6).** Walka była niezwykle zacięta, a prowadzenie zmieniało się ustawicznie. W pierwszej połowie AKS prowadził 3:1, Garbarnia wyrównała na 3:3 i pierwsza połowa zakończyła się przewagą Garbarni 6:4.

Po pauzie tempo gry się wzmogło i Garbarnia uzyskała 2 bramki i prowadzenie 8:4. W 26 min. gry sędzia wykluczył za wzajemne faulowanie się Szybińskiego z Garbarni i Włodarczyka z AKS-u. Chorzowianie wyrównali na 8:8 wykorzystując błąd Garbarni, która w ostatnich minutach grała na czas. Pięknym zrywem w 29 min. AKS zdobył dziewiątą bramkę.

Bramki dla AKS-u zdobyli: Tiel II — 5, Tiel I — 1, Włodarczyk — 2 i Faber — 1. **Dla Garbarni bramki zdobyli:** Lipiński 4, Bahr i mgr. Russer po 2, Szybiński i dobrze Muszyński z Poznania.

DRAIO

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA na wtorek, dnia 17 czerwca 1947 r.

6.00 Sygnał. 6,05 Dziennik poranny. 6,20 Gimnastyka. 6,30 Muzyka. 7,05 Muzyka. 7,15 Przegląd prasy. 8,30 Informacje. 8,40 Skrzynka PCK. 8,50 Audycja szkolna. 14,00 Audycje informacyjne. 14,30 Melodie świata. 15,00 Pogadanka dla dzieci. 15,20 Arie operowe. 15,40 Goedicke — sonata op. 10. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,12 Pogadanka sportowa 16,22 Audycja rozrywkowa. 16,55 Aud. dla młodzieży. 17,10 Pog. gosp. 17,20 Utwory starych mistrzów. 17,45 Poradnik językowy. 18,00 Audycja muzyki tanecznej. 18,30 Nauka przy głośniku. 18,55 Aud. liter. „Za górami za lasami". 19,15 Koncert reklamowy. 19,35 Koncert życzeń. 20,02 Dziennik wieczorny. 20,30 Koncert symfoniczny. 21,25 Recenzje z książki Szymańskiego pt. „Jarosław Dąbrowski". 21,30 Piosenki w wyk. M. Zimińskiej. 21,50 Wywiad z rekt. Ak. Sztuk Pięknych prof. Ostoją Chrostowskim 22,00 „Popioły". 22,15 Audycja rozrywkowa. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wiecz. 23,25 Muzyka taneczna. 24,00 Zakończenie programu.

Wtorek
17
CZERWCA

Adolfa

Wschód 4.14
Zachód 20.59

17. 6. 1930 r.
Demonstracje antypolskie nacjonalistów niemieckich przed konsulatami polskimi w Hamburgu i w Berlinie.

17. 6. 1934r.
PREZYDENT R. P. PODPISUJE ROZPORZĄDZENIE O UTWORZENIU OBOZU KONCENTRACYJNEGO W BEREZIE KARTUSKIEJ.

Minuta

⊙ **B. sekretarz osobisty straconego niedawno ks. Tiso, dr. KAROL MURIN, zbiegł z Czechosłowacji w niewiadomym kierunku.**

★

⊙ W niedzielę, w czasie silnej burzy, uległ katastrofie samolot w pobliżu Sprinfield (Anglia). Zginęło 12 osób.

★

⊙ Prez. **TRUMAN** powołał do życia komisję ekspertów, która ma zbadać przyczyny ostatnich katastrof lotniczych.

★

⊙ **Podczas katastrofy samolotu pasażerskiego typu Skymaster na linii Chicago—Waszyngton zginęli wszyscy pasażerowie w liczbie 50.**

Wąż połknął człowieka

W KRAINIE WĘŻY

W Brazylii znajduje się największy na świecie instytut, wyrabiający zbawcze serum przeciwko ukąszeniu węży jadowitych, od których rocznie ginęło tysiące osób. Mieści się on w pobliżu **Rio de Janeiro** w ładnej okolicy. Otoczony jest pięknym ogrodem i parkiem obejmującym kilka hektarów przestrzeni. W specjalnych zabudowaniach, otoczonych kanałem wodnym i murem, znajduje się kilkaset węży jadowitych różnego gatunku i wielkości, którym co pewien czas odbiera się jad do przeróbki na serum.

Za każdą dostarczoną żmiję daje instytut ampułkę serum, prócz tego, także przyrządy do chwytania węży oraz skrzynki i etykiety do ekspedycji schwytanych węży.

6.000 ŻMIJ

Instytut otrzymuje rocznie przeszło 6.000 żmij, które przy życiu utrzymuje się około 6 miesięcy bez pożywienia, niektóre zaś, szczególnie grzechotniki nawet do roku.

Jad grzechotnika jest pięć razy silniejszy od jadu innych żmij i bez pomocy serum ukąszenie kończy się zawsze śmiercią.

JAK CHWYTA SIĘ ŻMIJE?

Żmije w Brazylii spotyka się niemal wszędzie, na każdym kroku na drogach, ścieżkach, piaskach, pomiędzy kamieniami oraz przy ścinaniu drzew i koszeniu trawy lub zboża, a nawet w zabudowaniach gospodarskich.

Chwyta się je łatwo przy pomocy drążka, na końcu zakrzywionego, na którym się żmiję podnosi w górę. W ten sposób pozbawia się ją możności obrony, gdyż w górze, nie mając oparcia, nie może atakować.

ZMIJE SIĘ BRONIĄ

Jadowite żmije poruszają się z reguły wolno i w razie niebezpieczeństwa, celem obrony lub ataku, wstrzymują ruchy, zwijają się i oparte na ogonie, rzucają się na wysokość, stanowiącą połowę ich długości, nigdy natomiast nie gonią swej ofiary.

POŁKNIĘTY Z OSTROGAMI...

Żyje tu także wiele gatunków węży nie jadowitych, bardzo zwinnych i trudnych do schwytania. Są gatunki żyjące przeważnie we wodzie i wspinające się po drzewach. W dziewiczych lasach **Matto Grosso i Amazonas** są olbrzymie węże „boa — dusiciele", dochodzące do kilkunastu metrów długości. Swego czasu rozpisywała się szeroko prasa brazylijska o zaszłym fakcie upolowania olbrzymiego boa, we wnętrzu którego znaleziono świeżo połkniętego mieszkańca lasów z torbą skórzaną i ostrogami.

WĘZE W MUZEUM

Przy instytucie znajduje się muzeum bogato zaopatrzone w wiele ciekawych obiektów, zakonserwowanych wężów, skorpionów, żab, pająków jadowitych, których w całej Brazylii jest ogromna rozmaitość. Są tu jadowite pająki wielkości 20 centymetrów, żaby wielkości królika, drobne robaczki, składające swe jajka pod skórą ludzką, tworzące olbrzymie ropiące rany i wiele drobnych na pozór, a strasznych w skutkach robaczków i muszek.

120 tysięcy kuracjuszy przyjmie Krym

Samoloty i pociągi zwożą ze wszystkich krańców ZSRR ludzi spragnionych wypoczynku lub kuracji. Na Krymie spędzają urlop robotnicy i pracownicy z Moskwy i Leningradu, z Kijowa i Dniepropietrowska. Krętymi górskimi ścieżkami ciągną autobusy z gośćmi, którzy zaludnią przeszło 80 sanatoriów i domów wypoczynkowych. Wszystkie przygotowania do letniego sezonu zostały już zakończone. 1 czerwca zostaną otwarte specjalne plaże lecznicze w Jałcie, Ałupce i w in. miejscowościach.

Szczególną troskliwością otoczono domy wypoczynkowe dla dzieci. Odremontowane wille będą mogły przyjąć zwiększoną ilość młodzieży. Ogólna liczba korzystających z domów wypoczynkowych i sanatoriów na południowym wybrzeżu krymskim wyniesie w roku bieżącym około 120 tysięcy osób.

Prymitywny język mieszkańców Australii

Prymitywne szczepy, zamieszkujące Australię, oraz mało znane wyspy Pacyfiku, używają języka, który budzi zdumienie tych wszystkich, którzy go badają. Tak na przykład, język ten nie zna określenia „zwierzęcia", lub „rośliny". Ludy te bowiem nie znają pojęcia ogólności. Mieszkańcy okolic jeziora Tyers, okręgu Gipsland, nie mają określenia na drzewo, rybę, ptaka itp. Każdą rzecz nazywają jej imieniem własnym — muł, leszcze, okuń itd.

Wykrycie nowego prawa fizycznego

Brytyjski uczony profesor Blackett z Manchesteru wykrył nowe prawo ustalające związek między grawitacją a magnetyzmem. Nad wypracowaniem swej teorii profesor Blackett pracował wiele lat. Obecnie przedstawił swą pracę naukową Królewskiemu Towarzystwu Naukowemu, które podda ją badaniu oraz dyskusji.

Koncert symfoniczny w Rybniku

Dnia 8 bm. odbył sie w Rybniku wielki koncert, zorganizowany przez Szkołę Muzyczną, w którym udział wzięły młode talenty śląskie, wychowankowie klas mistrzowskich, znanych pedagogów braci Szafranków. Zainteresowanie ze strony publiczności było olbrzymie. Sala wypełniona po brzegi. Solistów, którzy zjechali się z różnych miast Śląska (Katowice, Chorzów, Bytom, Cieszyn, Tychy), a znanych po części z występów w P. Radio, przyjęto z wielkim aplauzem. Z pianistów usłyszeliśmy młodocianego A. Salamona (Schumann — Wariacje „abeg"), E. Szewczykównę (Grieg — Koncert a-moll) oraz L. Grychtolównę (12. Rapsodia Liszta).

Ze skrzypków wystąpili: E. Kiszanka (Nardini — Koncert e-moll), siostry Okoniówny (Schumann — Sonata Melancholijna), M. Karwot (Bruch — Koncert g-moll). Produkcje wymienionych solistów stały bez wyjątku na wysokim poziomie. (Opanowanie techniczne, kultura, wyczucie stylu).

REWELACJĄ BYŁ WYSTĘP NAJMŁODSZEGO UCZNIA SZAFRANKA, 6-CIO LETNIEGO A. GÓRSKIEGO, KTÓRY WYKONAŁ Z AKOMP. FORTEPIANU (MATKA) KONCERT SKRZYPCOWY RIEDINGA OP. 25.

Bardzo wielkim powodzeniem cieszyły się również występy orkiestry symfonicznej, która pod sprężystą dyrekcją A. Szafranka, wykonała uwerturę Glucka „Iphigenie", „dwie pieśni bez słów" Mendelsohna oraz subtelny akompaniament niektórych solistów. Na zakończenie wykonane zostało potężne dzieło F. Nowowiejskiego „Ojczyzno" (słowa Kochanowskiego), w którym udział wzięły chóry „Seraf" — Rybnik, „Paderewskiego" — Pszów (kopalniany) oraz orkiestra symf. Całością dyrygował A. SZAFRANEK.

Prelekcje prowadził inteligentnie p. Z. KELLER.

CZYSTY DOCHÓD PRZEZNACZONY NA ODBUDOWĘ SZKOŁY MUZ. W RYBNIKU.

Olimpijczyk Brandi prowadzi piłkę w driblingu, aby ją w następnej oddać Sarossiemu. Goal jest pewny.

SPORT

ELITA PŁYWAKÓW WĘGIERSKICH W KRAKOWIE 20:0 PRZEGRYWA CRACOVIA W MECZU PIŁKI WODNEJ Z MISTRZAMI ŚWIATA

KOT

...wieczorem zamyka okno — ...a rano się budzi — ...zeskakuje na podłogę —

...poranna gimnastyka — ...znowu skok! ...a w nocy tęskni —

„Gościnne występy" amerykańskich rasistów

STOKHOLM 10. 6. W Dancing Hallu w Malmo amerykańscy marynarze ze statku handlowego napadli na amerykańskich marynarzy — Murzynów, ciężko kilku ranili. Przybyła na miejsce zajścia policja zaprowadziła porządek.

Zajście to wywołało żywą reakcję wśród postępowych odłamów społeczeństwa szwedzkiego. Gazeta „Expresse" pisze: „Podobne opłakane wypadki silnie podrywają prestiż Stanów Zjednoczonych w Szwecji. Niech Amerykanie dopuszczają się rasowych prześladowań u siebie w kraju, jeżeli uważają, że jest to zgodne z ich dziwnymi obyczajami, jakie panują wśród obywateli amerykańskich. Mamy prawo domagać się od poselstwa amerykańskiego w Sztokholmie, by poinformowało ono Waszyngton o tym wypadku"

Przed kilku dniami gazety podały wiadomość o innym podobnym wypadku. Parowiec „Nikki" należący przedtem do Towarzystwa Greckiego i pływający obecnie między Panamą i Pennamten zarzucił kotwicę w Sztokholmie w dniu 3 czerwca. Na spodzie statku policja szwedzka znalazła skutego w kajdany członka załogi młodego Murzyna Walforda. Grecki kapitan Metropolmus oświadczył, że w czasie próby Walford zwariował i groził oficerom statku, dlatego kazano zakuć go w kajdany. Dowództwo statku nie widzi w tym nic nadzwyczajnego, ponieważ jest to „tylko nędzny Murzyn".

Wiadomość o bezlitosnym traktowaniu Walforda wywołała protesty ze strony szwedzkich robotników portowych. Gazety stwierdziły, że Walford jest poddanym angielskim i zażądały by władze szwedzkie udzieliły mu pomocy, w przeciwnym razie robotnicy doków rozpoczną strajk. Wobec tych żądań robotników i prasy lekarze szwedzcy zbadali Walforda a jeden z nich oświadczył, że był on traktowany na pokładzie w bestialski sposób. Obecnie Walford znajduje się w jednym z miejscowych szpitali.

NUMER „TWÓRCZOŚCI" POŚWIĘCONY LITERATURZE CZESKIEJ I SŁOWACKIEJ.

W związku z przyjazdem do Polski grupy pisarzy czeskich i słowackich ostatni zeszyt (Nr. 5) miesięcznika „Twórczość" poświęcony został literaturze czechosłowackiej.

W słowie wstępnym redakcja miesięcznika wita serdecznie gości w ich rodzimym języku, dając wyraz uczuciom braterstwa i wspólnoty duchowej łączącej pisarzy polskich i czechosłowackich.

Treść numeru otwiera przemówienie prezydenta **Edwarda Benesza** „O literaturze" wygłoszone na zjeździe pisarzy czeskich w Pradze w r. ub.

Z utworów pisanych prozą znajdujemy ciekawe fragmenty powieściowe i studia krytyczne **J. Fucika, E. Hostowskiego, J. Drdy, V. Rezaca, I. Olbrachta, J. Boohenka, J. Jesenskego, M. Pujmanowej i F. Goetza.**

Lirykę czeską reprezentują wiersze **F. Halasa, V. Vokolka, H. Capka, J. Seiferta i I. Blatnego.**

Lirykę słowacką — wiersze: **J. Kostry, J. Smreka, J. Raka, J. R. Ponicza, St. Zary.**

Ogromnie interesującą pozycją „Twórczości" jest „Diariusz kultury polskiej w 1946 r." w opracowaniu **P. Grzegorczyka**, zawierający w chronologicznym ujęciu wykaz najważniejszych wydarzeń życia kulturalnego w ub. roku.

100-NY ZESZYT POL. WYDAWNICTWA MUZYCZNEGO.

Ruchliwe Polskie Wydawnictwo Muzyczne wypuściło na rynek w okresie powojennym 100-ne swe wydawnictwo muzyczne. Z wydanych dotychczas 100 pozycji 22 jest przeznaczonych dla szkół muzycznych, 26 dla zespołów chórowych, 26 dla celów estrady koncertowej, 13 dla koncertów popularnych, 11 — dotyczy muzyki religijnej, 2 — historii muzyki. Łącznie PWM wyprodukowało 173,000 egz. — 6,300,000 stron. Zawarto umowy z 38 kompozytorami i z tego tytułu wypłacono im honoraria na sumę przeszło 1,500,000 zł. Poza tym wydawane jest czasopismo „Ruch Muzyczny", którego nowy zespół redakcyjny stanowią: **B. Rutkowski, J. Broszkiewicz i Z. Mycielski.**

Nowe wydawnictwa

Plan wydawniczy PWM ustalany jest przez Państw. Radę Muzyczną. Wydawnictwa nutowe ukazują się w poszczególnych działach. **Prof. dr. A. Chybiński** jest kierownikiem „Wydawnictwa Dawnej Muzyki Polskiej", które PWM wznawia nowym zeszytem, zawierającym Preludium **J. Podbielskiego** i ponownym wydaniem partytury Hymnów kościelnych **J. H. Różyckiego.** W jego też rękach spoczywa redakcja pomnikowej zbiorowej pracy naszych muzykologów **„Dzieła Chopina"**, które w 4 tomach, przygotowywanych na rok 1949, zawierać będzie analizy i szczegółowe omówienie wszystkich utworów. „Polską Literaturę Chóralną" redaguje **prof. S. Wiechowicz**, „Bibliotekę Metodyczną dla Szkół Muzycznych — **J. Miketta.** Komitet redakcyjny „Pedagogicznej Biblioteki Fortepianowej" stanowią profesorowie: **Z. Drzewiecki, J. Ekier, J. Hoffman, A. Rieger, H. Sztompka.** Muzykę organową i kościelną ma w swojej opiece **prof. B. Rutkowski.** „Pedagogiczną Bibliotekę Skrzypcową" — profesorowie: **I. Dubiska, E. Umińska, Z. Jahnke, M. Szaleski, K. Wilkomirski**, a redaktorem „Wokalnej Biblioteki Pedagogicznej" jest **prof. B. Romaniszyn.**

NOWY ZESZYT „JANTARA".

Wyszedł z druku nowy zeszyt „Jantara" (1947 zesz. 2), organu Instytutu Bałtyckiego. W części artykułowej **prof. dr. R. Galon** omawia osiągnięcia i zadania polskiej nauki geograficznej o Pomorzu, **dr. Józef Borowik** — „Węzeł bydgoski" jako spójnię Wielkiego Pomorza", **mgr. A. Muszyński** — „Niedorozwój gospodarczy b. Prus Wschodnich pod rządami niemieckimi", **prof. dr E. Garbacik** — „Sytuację gospodarczą Szwecji" po ostatniej wojnie. W dalszych działach numeru znajdują się artykuł dyskusyjny **prof. dr. M. Kielczewskiej - Zaleskiej** n. t. niewłaściwości nazwy „województwa pomorskiego" („Bydgoszcz a Pomorze"), artykuł **J. Sobieszczańskiego** n. t. „Trudności rolnictwa zach.-pomorskiego", **mgr. T. Wieczorowskiego** o zbiorach prehistorycznych w Muzeum Szczecińskim. Kronika gospodarcza, naukowa i kulturalna Pomorza zawiera przegląd najważniejszych wydarzeń w ciągu ostatnich miesięcy. Dział „Z krajów bałtyckich", przynosi dane o życiu naszych sąsiadów skandynawskich. W dziale recenzyj **prof. A. Tymieniecki** omawia dzieło monograficzne „Bolesław Krzywousty" **K. Maleczyńskiego**, uwypuklając w szczególności stosunek tego monarchy do Pomorza, **prof. Wł. Konopczyński** zaś daje ocenę „Dziejów Prus Wschodnich w czasach nowożytnych" **K. Piwarskiego.** Zeszyt zamknięty jest bogatą „Bibliografią pomorską" oprac. przez **mgr. W. Nowodworskiego.** W charakterze tego numeru „Jantara" przeważają zagadnienia geograficzno - gospodarcze Pomorza i krajów skandynawskich, redakcja bowiem — jak zaznacza — przygotowała go z myślą o pierwszym po wojnie ogólnopolskim zjeździe geografów na Pomorzu, który w dniach 25 — 29 maja odbył się w Toruniu i Szczecinie.

„ŚWIĘTO MORZA"

wyd. Zarząd Okręgu Śląsko - Dąbrowskiego Ligi Morskiej, Katowice 1947, stron 88.

„Święto Morza" jest zbiorem przemówień, inscenizacji, fragmentów sztuk teatralnych, wierszy i pieśni o treści marynistycznej, mogących wypełnić niejedną akademię morską czy zbiórkę koła szkolnego Ligi Morskiej.

Organizator akademii morskiej ma ułatwioną pracę, mając w ręku ten zbiór.

Wśród wierszy znajdujemy przeważnie najnowsze. Zestawienie dobre. Wśród pieśni nie brak również utworów solowych z towarzyszeniem fortepianu.

Zbiorek „Święta Morza" ma szczególnie aktualne znaczenie wobec zbliżającego się „Święta Morza" i powinien się znaleźć w każdej szkole powszechnej i średniej i w każdej komórce organizacyjnej Ligi Morskiej.

PRZEGLĄD ZACHODNI.

Ukazał się nowy numer **„Przeglądu Zachodniego".** Zeszyt zawiera artykuły **Z. Wojciechowskiego** — „Polityka wschodnia Niemiec", **K. Stojanowskiego** — „Źródło hitlerowskiej doktryny", **W. Kochańskiego** — „Straty kulturalne Łużyc" oraz materiały do badań etnograficznych kroniki, korespondencje i bibliografie.

Kronika Kulturalna

ZLOT ŚWIETLICOWY

W Radzyniu odbył się powiatowy zlot świetlicowy, na który przybyły zespoły świetlicowe z Turowa, Suchowoli i Jabłonia w liczbie około 150 osób. Pierwsze miejsce w turnieju świetlicowym zdobył zespół z Jabłonia.

MŁODZIEŻ ŚLĄSKA NA MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL W PRADZE

W kilkusetosobowej grupie młodzieży polskiej wyjeżdżającej do Czechosłowacji na Międzynarodowy Festiwal Młodzieżowy pokaźny procent stanowi młodzież województwa śląsko - dąbrowskiego. Jest to w przeważającej części młodzież robotnicza. W skład grupy młodzieżowej wchodzą przedstawiciele wszystkich organizacji młodzieżowych i młodzież niezorganizowana i szkolna. Nad całością zespołu, który liczy sto kilkadziesiąt osób, czuwa wojewódzki komitet festiwalowy organizacji młodzieżowych w Katowicach, w którego skład wchodzą delegaci zarządów wojewódzkich organizacji młodzieżowych i przedstawiciele OKZZ.

PRZYGOTOWANIA DO FESTIWALU RADIOWEGO MUZYKI SŁOWIAŃSKIEJ

W dniach od 8 do 16. 11. rb. odbył się Festiwal Radiowy Muzyki Słowiańskiej, polegający na urządzeniu szeregu koncertów publicznych muzyki słowiańskiej w Polsce i krajach słowiańskich oraz ich równoczesnym wzajemnym transmitowaniu przez radia słowiańskie.

NAPŁYW WYCIECZEK DO KRAKOWA

W pierwszym tygodniu „Dni Krakowa" zaznaczył się wzmożony napływ wycieczek z całej Polski. Wawel zwiedziło w tym okresie ponad 14.000 przyjezdnych, w tej liczbie były wycieczki ze Śląska, Radomia, Warszawy, Suwałk, wycieczka Warmiaków i Mazurów i wiele innych.

SZKOŁA TAŃCA SCENICZNEGO

Z inicjatywy związków zawodowych zorganizowana została w Domu Kultury i Oświaty Zw. Zaw. w Katowicach Szkoła Tańca Scenicznego. Celem jej jest stworzenie reprezentacyjnego baletu związków zawodowych. Szkoła prowadzona jest przez Tacjannę Wysocką. Program nauki obejmuje tańce klasyczne, akrobatyczne, sceniczne i charakterystyczne. Na pierwszy kurs uczęszcza 100 osób, w wieku od 10—25 lat. Uczestnikami kursu są członkowie zw. zaw. lub ich dzieci. Szkoła dysponuje salą tańca wyposażoną w odpowiednie urządzenia gimnastyczne. Czas nauki przewidziany jest na okres 2 lat.

Wyd. Komitet Woj. P.P.R., Katowice. Red. Komitet Redakcyjny. Redakcja i Administracja, Katowice, Mickiewicza 9. — Tel. 340-41-42. Dział ogłoszeń: Tel. 361-06 — Konto PKO III 4900.
[illegible] 586-88 — Redaktor przyjmuje od godz. 9-tej do 12-tej. K. [illegible]